

bibblan

FINLÄNDS SVENSKA BIBLIOTEKSFÖRENINGIS MEDLEMSTIDNING NR 2/2014

Seniorer och Gröngölingar

Åbo 2014

Nationella biblioteksdagen 17.9

FSBF:s årskonferens 18.9

Bästa Bibban-läsare

I år är chefredaktörskapet delat mellan tre styrelsemedlemmar. Vi är alla nya inför uppdraget och ber er därför, hav tålamod!

Med anledning av arbetet med fjolårets jubileumsnummer blev utgivningen av Bibban, som ni redan märkt, framskjuten. Vår första chefredaktör Mikaela har till och med klarat av att föda barn mitt i utgivningen av nummer ett. Nummer två kommer raskt efter. Och nummer tre kommer som vanligt i höst.

Tack vare förra chefredaktören Ellinors grundliga instruktioner och Mattias' lugn och professionalism borde vi gå iland med vårt uppdrag. Hoppas vi!

Monica B-S.

Livslångt lärande? Menar du att jaga läntagare?

Innehåll

4. Notiser
9. Barbros tvärsnitt
11. Kolumn: Meretes bibliotek
12. En digital vardag för alla
14. Pärlor i vardagen
15. Seniorverksamhet i Kurikka
16. Kolumn: Ralfs bibliotek
17. Till er tjänst! Biblioteken.fi
18. Man måste vara optimistisk inför framtiden
20. Fyra frågor
22. Lära sig i skolan eller på arbetsplatsen?
23. Kolumn: Ellens bibliotek
24. Läsduellen i Kronoby
26. Kolumn: Låt oss tala om omsorg och samverkan
27. Nationella biblioteksdagen
28. Årskonferensen

Bibban

är Finlands svenska biblioteksförningens medlemstidning, som utkommer tre gånger om året. Bibban publiceras även på www.fsbfi.fi. Redaktionen e-postadress är bibban@fsbf.fi.

Chefredaktörer

Mikaela Byskata-Ahlskog (nr. 1)
Monica Borg-Sunabacka (nr. 2)
Lisa Nylund (nr. 3)

Ansvarig utgivare

Christian Nelson (ordf.)

ISSN

1459-5044

Layout

Mattias Wikström/Tigerbytte

Tryckeri

Forsberg, Jakobstad

Annonser

Vill du annonsera i Bibban? Hör i så fall av dig till bibban@fsbf.fi.

Annonspriser:

Helsida (bakpärm) 350,00 €

Helsida (inlaga) 300,00 €

Halvsida 200,00 €

Fjärdedelssida 150,00 €

Material

Material som skall publiceras i tidningen levereras enklast per e-post till bibban@fsbf.fi.

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera text och bilder före publikation och ansvarar ej för returnering av inskickat material.

Ordföranden har ordet

Temat för årets andra nummer av Bibban är ”seniorer och gröngölingar”. Med detta tema vill vi passa på att fokusera på biblioteksservicen för de allt fler seniorerna. Samtidigt vill vi också passa på att lyfta fram personer som ännu är i början av sin bibliotekskarriär.

De äldre utgör i många kommuner en allt större del av befolkningen, och är således en väldigt viktig målgrupp för inte minst de allmänna biblioteken.

Biblioteken har naturligtvis en central roll i arbetet med att försöka minska de digitala klyftorna. Biblioteken borde vara – och är idag på många ställen – platser där man utan att behöva känna sig rädd för tekniken kan stifta bekantskap med och lära sig att dra nytta av olika digitala tjänster.

Allt fler tjänster erbjuds idag huvudsakligen i digital form på nätet, och det är ur ett jämlikhets- och demokratiperspektiv naturligtvis av yttersta vikt att hela befolkningen kan ta del av dessa tjänster – även den åldrande befolkningen. Projektet ”Inkludera flera” som presenteras i detta nummer är ett mycket lovligt nationellt projekt som arbetar för att minska de digitala klyftorna.

En viktig uppgift för biblioteken är även att upplysa om hur man på bästa sätt kan skydda sin integritet på nätet. Detta är något som gäller yngre lika mycket som äldre, även om de unga är

mycket vana att använda olika nättjänster är insikterna i hur privata data lagras och utnyttjas i övervaknings- och kommersiella syften ofta oroväckande ringa. Här gäller det också för oss i branschen att lyckas hålla oss uppdaterade men också försöka påverka den snabba utvecklingen.

Även att lära ut förmågan att välja bland och framför allt utvärdera pålitligheten hos olika informationskällor på nätet är förstas en central uppgift för biblioteken, inte minst inom utbildningssektorn. Skol- och högskolebibliotekarier måste bli bättre på att lyfta fram såväl den kompetens som vi kan erbjuda som de informationsresurser som biblioteken ger tillgång till.

Även genom valet av tema för årets årskonferens har styrelsen velat lyfta fram seniorer och biblioteksservice för dem. Konferensens slogan är ”Mera år i ditt liv – mera liv i dina år: satsa på seniorer”. Konferensen ordnas i Åbo i medlet av september i anslutning till den nationella biblioteksdagen som i år ordnas för första gången av Regionförvaltningsverket. Läs mera inne i tidningen och anmäl dig till årets stora händelse i den finlandssvenska biblioteksvärlden! Jag gläder mig åt att föreningen, Regionförvaltningsverket och de lokala biblioteken kunnat samordna arrangemangen till en givande helhet. Vi kan än

Christian Nelson,
ordförande för FSBF

”Biblioteken borde vara platser där man utan att behöva känna sig rädd för tekniken kan stifta bekantskap med olika digitala tjänster.”

gång se fram emot intressanta och tankeväckande fortbildningsdagar. Men först är det tid för sommar, ledighet och avkoppling. Jag önskar alla medlemmar, samarbetspartners och andra läsare en spännande och vederkveckande sommar!

FSBF 2014

Styrelsen

Christian Nelson

ordförande, bibliotekarie, Tritonia

christian.nelson@fsbf.fi

Tel. 044 761 2674

Byskata-Ahlskog, Mikaela (ÖS)

mbyuskata@gmail.com

Borg-Sunabacka, Monica (ÖS)

Avdelningschef,

Stadsbiblioteket i Jakobstad

monica.borg-sunabacka@jakobstad.fi

Johansson, Isabel (ÖS)

Kassör

bibliotekssekreterare, Tritonia

isabel.johansson@tritonias.fi

Höglund, Eva (SFS)

Sekreterare

Bibliotekarie,

Åbo Akademis bibliotek

eva.hoglund@abo.fi

Muurinen, Lisbet (SFS)

Vice ordförande

Informatiker, Vanda stadsbibliotek

lisbet.muurinen@vanta.fi

Andersson, Helena (SFS)

Ansvarig för medlemsregistret

Servicechef,

Esbo stadsbibliotek

helena.andersson@espoo.fi

Suppleanter

Nylund, Lisa (su/Muurinen)

Barnbibliotekarie,

Raseborgs stadsbibliotek

lisa.nylund@raseborg.fi

Tirkkonen, Jolanda (su/Höglund)

Bibliotekarie,

Pargas stadsbibliotek

jolanda.tirkkonen@pargas.fi

Ginström, Martin (su/Andersson)

Bibliotekarie,

Svenska litteratursällskapets bibliotek

martin.ginstrom@sls.fi

Sandström, Marina (su/Borg-Sunabacka)

Bibliotekschef,

Vörå kommunbibliotek

marina.sandstrom@vora.fi

Seitamaa-Svensns, Sari (su/Johansson)

Bibliotekschef,

Korsholms kommunbibliotek

sari.seitamaa-svensns@korsholm.fi

Sägfors, Lena (su/Byskata-Ahlskog)

Pedagogisk informatiker,

Vasa stadsbibliotek – landskaps-

bibliotek

lena.sagfors@vaasa.fi

Södra Finlands sektion (SFS)

Ordförande: Lisbet Muurinen

Sekreterare: Helena Andersson

Österbottniska sektionen (ÖS)

Ordförande: Monica Borg-Sunabacka

Sekreterare: Isabel Johansson

Medlemsavgift

Ordinarie medlem 25 €

Studierande, arbetslösa, pensionärer,

moderskaps- och vårdlediga 10 €

IBAN: FI1280001270200513

BIC: DABAFIHH

Referensnummer: 30050 15

Betalarens namn bör vara samma som

medlemmens.

Adressändringar

Meddelas per e-post till Helena

Andersson, medlem@fsbf.fi

Webbplats

www.fsbfi.fi

Landets enda bokbåt slutar köra

Bokbåten i Pargas, Finlands enda bokbåt, upphör med sin verksamhet år 2014. Verksamheten läggs ner som en del av Pargas stads sparåtgärder.

Bokbåten är en del av Pargas stadsbiblioteks verksamhet och körde sin första tur år 1976.

Sedan dess har biblioteket varje sommar (maj-september) hyrt en båt med besättning en gång per månad och besökt öar i Pargas södra skärgård. Under de 38 år verksamheten pågick har biblioteket anlitat fem olika båtar, de senaste åren i samarbete med sjöräddningsföreningen Sydväst som ställt upp med frivillig besättning. Verksamheten har sedan starten fungerat som ett uppskattat komplement till stadens ordinarie biblioteksverksamhet. **J.T.**

Ny skrift: Författarnas Österbotten nr 6

Storytelling, bokcirkel på bibliotek, vaxdukshäften från tonåren och låtsamlande är innehållet på artiklar som finns med i det nyaste numret av Författarnas Österbotten. Denna gång är temat "De gamla hade mycket att berätta" och här lyfter man fram det viktiga i att möta andra människor kring berättande och böcker i denna e-värld vi redan lever i. Speciellt betydelsefullt är att människor i olika åldrar träffas och då känns ett bibliotek som en naturlig mötesplats, åtminstone för oss biblioteksmänniskor. Mera om "Läs och tyck" bokcirkeln samt om ungdomsminnen i denna skrift.

Författarnas Österbotten nr 6 (2014) finns tillgänglig på nätet, på Kultur-Österbottens hemsida: www.kulturosterbotten.fi/ brosttoner, eller så kan skriften beställas per e-post från Kultur-Österbotten: info@kulturosterbotten.fi. **S.S-S.**

Mera färg i Karleby

En efterlängtd förnyelse syns nu på stadsbiblioteket i Karleby där barnavdelningen har fått nya mysiga sittplatser. Barn- och ungdomsavdelningen har slagits ihop med musikavdelningen och fått en ny utlåningsdisk. Man har tagit tillfället i akt att flytta om hyllorna och ge de mindre barnen och ungdomarna egna hörnor att vistas i. Musikavdelningens lånedisk har fått ge rum åt sittsäckar, serier och manga i ungdomarnas hörna.

Att detta är något kunderna har önskat har framkommit i olika undersökningar som biblioteket har gjort, bland annat ”byri laga lappa” där kunderna fick skriva önskemål och positiv eller negativ kritik på postitlappar och sätta upp i biblioteket. Flera sittplatser ska med tiden också komma till vuxenavdelningen. **M.B-A.**

PÄIVI PAJALA

Fullbokat digitaliseringsrum i Ekenäs

Projektet med digitaliseringsrum startade i Hangö 2012 med stöd från NTM-centralen. Med projektpengarna, 21 000 euro, kunde man köpa in digitaliseringsutrustning samt ordna handledning för personal och kunder. I samband med renoveringen av Ekenäs bibliotek 2013 öppnades ett digitaliseringsrum också där, och numera finns digitaliseringsmöjligheter även på Karis och Pojo bibliotek.

Tanken med tjänsten är att kunder ska kunna digitalisera sina egna VHS- och musik-kassetter, LP-skivor, foton och diabilder. Kunden tar med sig en minnessticka eller skiva (i nödfall får man köpa en skiva till självkostnadspris) att spara materialet på och gör själv digitaliseringsarbetet efter en kort

handledning av personalen. På detta vis kan man rädda familje- och vardagshistoria som i annat fall skulle gå förlorad. Utrustningen är inte svår att använda och det finns manualer på svenska och finska som man kan ta hjälp av. I Karis har man anställt en person på deltid för att sköta digitaliseringen.

Digitaliseringen är tidskrävande eftersom bilder ska skannas in en och en, digitalisering av inspelningar tar lika lång tid som själva inspelningens längd. Ändå har tjänsten varit populär och responsen från kunderna har varit mycket god: utrustningen är dyr att köpa själv och att anlita hela tjänsten från exempelvis en fotoaffär blir också kostsamt. På biblioteket får man låna utrustningen gratis, upp till fyra timmar åt gången,

▲ Med digitaliseringsutrustningen kan man bland annat överföra musik från LP eller C-kasset till mp3-format.

och göra arbetet själv. De första veckorna som digitaliseringsrummet i Ekenäs var tillgängligt var det fullbokat nästan hela

tiden. Följande steg är att öppna handledningstillfällen för alla som är intresserade av digitalisering. **L.N.**

Ingen läsambassadör för FSBF

FSBF:s ansökan om bidrag för en läsambassadör fick avslag från Svenska kulturfonden.

Under jubileumskonferensen i Jakobstad diskuterades frågan om en läsambassadör administrerad av föreningen. Årsmötesdeltagarna var mycket positiva till planen och inspirerade av Sveriges första läsambassadör Johan Unenge gjordes en ansökan om bidrag till kulturfonden.

Iföreningensanhållan poängterades bland annat följande:

Målsättningen är att bibliotek och skola skall få inspirerande och professionellt stöd i det läs-

främjande arbetet. Läsambassadörens besök är arvodesfritt för biblioteken och den förmånen ger biblioteken en värdefull möjlighet att utnyttja tjänsten. Bokningarna av läsambassadören går via biblioteken.

FSBF är huvudman för projektet. Föreningens styrelse utser och anställer en professionell och etablerad utövare exempelvis inom drama eller litteratur. Personen i fråga bör vara engagerad i läsfrämjandefrågor och vara van vid, och tycka om, att framträda offentligt.

Inom ramen för uppdraget ska läsambassadören medverka på offentliga arenor, möta skole-

lever i bibliotek runt om i Svenskfinland och prata om läsning och litteratur för barn och unga.

Läsambassadören förbereder sin verksamhet hemifrån i samarbete med FSBF och det lokala biblioteket. Möten med skolelever sker i första hand i de lokala biblioteken. Verksamhetsfältet är hela Svenskfinland.

På förfrågan varför det blev ett avslag och om det finns något att ta lärdom av eller att ha i åtanke inför framtiden, svarar Annika Pråhl från kulturfonden:

”Nu var det så att vi fick två ansökningar om läsambassadö-

rer. Den andra kom från Svenska modersmålläraförbundet i Finland rf. Deras ansökan prioriterades denna gång eftersom skolsektorn var införstådd med förslaget. Men vi ser gärna att ni bidrar med er kunskap och era initiativ efter modersmålsföreningens inkörningsperiod.”

Hon uppmanar FSBF att kontakta lärarföreningen och diskutera upplägget för 2015 och framåt. Enligt Pråhl kunde en ny ansökan för biblioteksförbundet bli aktuell i november.

FSBF avvaktar till hösten. Lärarföreningens första läsambassadör är Katarina von Numers-Ekman. **M.B-S.**

▲ Kyrksläts datordoktor, **Tapio Sarastamo**, löser bibliotekskundernas digitala problem.

PAIVI AHOLA

Datordoktorn har jour i Kyrkslätt

Kyrkslätt huvudbibliotek har infört en ny serviceform, som säkert välkomnas av många. Datordoktorn Tapio Sarastamo, biblioteksfunktionär, hjälper till med små problem man stöter på i den digitala vardagen, som kan vara nog så snårig och nervpåfrestande. Datordoktorn reparerar inte datorer, däremot

kan man få hjälp med problem relaterade till uppdateringar av mjukvara, hantering av användarkonton till olika nätbaserade tjänster, datasäkerhet med mera. Förutom datorer kan man också få hjälp med användning av pekplattor och smarttelefoner.

Mottagningen är öppen torsdagar kl. 17–18 utan tidsreserver-

ing, på onsdagar kl. 10–11 är det möjligt att reservera tid för personlig handledning i datorfrågor och internet. Onsdagstimmen är mycket reserverad så utöver den kontaktas han av kunder och de kommer tillsammans överens om tider för handledning. Mottagandet har varit mycket positivt, i medeltal har datordoktorn

haft 2–4 kunder per torsdag och kundkretsen är stor, främst äldre människor. ”Våra kunder är mycket lyckliga, ibland nästan översvallande tacksamma över den hjälp de får i datafrågor av Tapio och naturligtvis också övrig personal på biblioteket”, berättar Carola Sundström på Kyrkslätt bibliotek. **L.N.**

▲ Poetry Slam på Kulturhuset Karelia under Bokkalaset 2013. Sara Avdi, Olivia Bergdahl och Daniel Nyman på scenen.

BOKKALASET

Spänning är temat på Bokkalaset

Det trettonde Bokkalaset i Ekenäs firas 2–5 oktober 2014. Flera än fyrtio författare och artister kommer att medverka, bland annat besöks Bokkalaset av Staffan Bruun, Jörn Donner, Pia Ingström, Benjamin Laustiola, Merete Mazzarella, Bo Lönnqvist och Agneta Rahikainen.

Nytt för i år är fredagens litterära sopplunch på biblioteket. Där kombineras Edith Södergrans liv och dikter med kräftor. Det är meningen att folk ska få

sig en tallrik kräftsoppa under lunchrasten medan Alma Pöysti läser Edith Södergrans dikter.

På Rådhusorget i Ekenäs blir det bokbytarmarknad och en boktravningstävling för att följa upp fjolårets lyckade vedtravningstävling, som drog stora folkskaror.

Också i år satsar Bokkalaset på barn och ungdom med program för skolor, daghem och förskolor i hela Raseborg. Över 3 000 dagisbarn och skolbarn i hela Raseborg bjuds på pro-

gram som uppmuntrar till läsning. Skolorna besöks av bland andra den svenska medeltidsexperten Gudrun Wessnert, Carina Wolff-Brandt, Malin Kivelä, Kaj Korkea-aho, Henrika Andersson, Maria Turtschaninoff och Mark Levensgood. Sixten Lundberg åker på muminturné med bokbussen och läser ”Hur gick det sen?” för dagisbarn under två veckor.

På fredagen blir det Poetry Slam med europamästaren i Poetry Slam, poeten Olivia Berg-

dahl från Göteborg, sekunde-rad av Solja Krapu från Umeå. Lotta Palmgren vann fjolårets slam och hör nu till det lag som representerar Finland på nordiska Poetry Slam-mästerskapen i Umeå i slutet av maj.

Bokkalaset arrangeras av Ekenässällskapet, Raseborgs stads kulturbyrå och Raseborgs stadsbibliotek. Barnens och de ungas bokkalas har Västnyländska Kultursamfundet/Luckan Raseborg som huvudarrangör. **L.N.**

Barbros tvärsnitt

Barbro Nygård har utfört sitt livsverk på bibliotek i huvudstadsregionen. Hennes bibliotekskarriär är kantad av tillfällena som hon känt sig utmanad av och inte förmått motstå. Hon har gått i bräschen för svenskspråkig biblioteksservice, varit med om att strukturera HelMet och som biblioteksdirektör moderniserat ett bibliotek.

Barbro Nygård lärde jag känna under åren 1976–78 då vi utbildade oss till bibliotekari-er vid Social- och kommunalhögskolan (SSKH) i Helsingfors. Enligt Barbro var jag bara en ”barnrumpa” på den tiden medan hon, förutom studier vid Åbo Akademi, hade en ettårig arbetskarriär bakom sig som assistent vid Litteraturvetenskapliga institutionen. Varför valde hon just biblioteksbanan?

– Tvingad av livet har jag nästan lust att svara på den frågan, fast det låter dramatiskt. Förstås läste jag böcker hela tiden som barn och ung men enligt yrkespsykologen borde jag ha valt journalistbanan. Psykologi intresserade också. I stället blev det Åbo och studier i litteraturvetenskap, sociologi, konsthistoria och etnografi bland annat.

Under SSKH-tiden var Barbro ensamstående mor med en son född 1973.

– Ja, vad gör en ensamförsörjare utan större arbetserfarenhet, examenspapper eller jobb men med rätt stora studielån? Jo, bestämmer sig för att studera några år till för att bli bibliotekarie. Det beslutet fattades efter en minnesvärd vaknatt. Tänk att jag vågade! Å andra sidan visste man att det fanns jobb på den tiden.

Ett erbjudande om sommarpraktik på VBL var förstås lockande.

– Det var inte riktigt kul att tacka nej. Men när jag tänkte på journalisternas oregelbundna arbetstider och det där med barnvakt tippade det över till biblioteksvärlden. Fast vem vet, kanske min stora rakt-på-sak-trut hade passat bättre i tidningsvärlden?

Med värme minns hon praktiktiden på Vanda stadsbiblioteks svenska avdelning som var inhyst i en gammal bondgård när

ra Vanda medeltida kyrka. En arbetskamrat var Toto Dahlström och hennes entusiasm för bibliotek var smittande.

Idag är Barbro inne på sitt andra år som pensionär och hon hade nyligen glädjen att få sitt första barnbarn. Min kontakt och vänskap med Barbro har hållit genom åren, i hennes hem har det alltid funnits en ledig soffa för mig och tid för samtal, god mat och gott vin.

Intresset för 1970-talets nyvaknade feminism hade vi också gemensamt. I Helsingfors hade den fria gruppen Rödkäringarna bildats och på bibliotekslinjen hade vi två medlemmar från kärntruppen, Barbro och Lolo (Margherita Zilliacus). Deras sätt att diskutera var inkluderande. De utgick från att alla har något att säga, man lyssnar, debatterar och väger avvikande åsikter mot varandra, utan att fördöma. För en blyg österbottning som jag då var, blev deras rättframma vänlighet något att eftersträva. I Pia Ingströms bok *Den flygande feministen* nämns rödkäringarnas minnesvärda samlingsplats under flera år, ”Barbro Nygårds runda köksbord på Bergmansgatan”, då Barbro var den enda i gruppen som hade småbarn.

– Jag har det underbara gänget att tacka för mycket! Våra regelbundna träffar var den mest betydande sociala och intellektuella kontakten jag hade under många år. I den trygga miljön lärde jag mig analysera och argumentera.

Under studietiden blev Barbro och Lolo indragna i ett nordiskt kvinnolitteraturprojekt med uppdraget att förteckna och katalogisera verk av äldre finlandssvenska författarinnor, en biobibliografi. Det arbetet blev även deras slutarbete från SSKH.

Barbro fortsätter att hålla ett öga på kvinnofrågor men har hoppat ner från barrikaderna. Hon vänder på frågan om jämlikhet och undrar varför vi har så få manliga kunder i biblioteken. Har det ett samband med kvinnodominansen bland biblioteksanställda?

Till första arbetsplatsen som behörig, katalogiseringsavdelningen på Esbo stadsbibliotek, blev hon handplockad av biträdande bibliotekschef Siv Petrell. Två år hann Bar-

”Fast vem vet, kanske min stora rakt-på-sak-trut hade passat bättre i tidningsvärlden?”

bro katalogisera innan hon blev övertalad att dra den sista bibliotekarieutbildningen vid SSKH.

– Jag var grön och visste nog inte vad jag åtog mig. Jag hade säkert avstått om jag hade vetat. Men jag rodde det i hamn, tack och lov. Sedan blev jag headhuntad av Keijo Perälä till Kirjastopalvelu för tre år och fick vara med och utveckla den svenska katalogiserings servicen.

Jobben såg ut att komma till Barbro. Första tjänsten hon regelrätt sökte och fick var ett vikariat på biblioteksbussen i Vanda och senare tjänsten som avdelningschef. De tio sista åren i Vanda var hon biträdande bibliotekschef med ansvar för anskaffning, ka-

talogisering och den svenska biblioteksservicen. Även under åren i Vanda hade hon ett par avbrott, ett år som t.f. arkivamanuens vid Svenska litteratursällskapet och senare några månaders inbrott i två repriser som biblioteksinspektör på länet.

Varför blev det så ofta katalogisering för Barbro? Det kan man undra, men har man som jag sett henne stå hemma i köket och

“Man kan göra mycket trevligt med huset, utrymmen och rutiner men det är inte det viktigaste. Det man ändå minns bäst är människokontakterna!”

noggrant vika plastpåsar för återanvändning ser man en eventuell koppling. Barbro ger förstås andra skäl och nämner den revolutionerande brytningstiden från kortkartotek till dator då fokus var riktat på katalogiseringen. Det var spännande tider men hennes val hade också en praktisk orsak.

– Jag ville ha en arbetsuppgift som inte innebar kvällsturer, och på den vägen blev det. Det var också skönt att kunna bestämma sin egen arbetstakt och växla med arbetsuppgifter kring bokval och beställningar. Med chefskapet följde senare uppdraget att förbereda och dra bokvalsmöten, klara av budgetansvaret och sköta tidskrävande upphandlingar som under en tjugoo års period blev alltmer omfattande.

Redan i Vanda gick Barbro in för att ruka om i rutinerna och förbättra processerna vid anskaffningen.

– Det lyckades, innan jag slutade var vi först i regionen med att få ut de viktigaste och mest aktuella böckerna. Men nedskärningarna i början av 90-talet var tuffa och gjorde att vi också såg över medieanslaget och fördelningen mellan biblioteken. Exempelvis viktiga, men mindre efterfrågade tidskrifter, fördelades jämnare över hela nätverket och på det sättet kunde vi behålla bredden med mindre anslag.

I tio år, från 2002 till pensionen 2012, var Barbro biblioteksdirektör för Grankulla stadsbibliotek. Grankulla gav många nya erfarenheter. Att jobba i ett mindre samhälle med drygt 8 000 invånare och dessutom mycket på svenska (40 procent svenskspråkiga) kändes lyxigt. Det innebar överraskande korta avstånd till beslutsfattare och andra tjänstemän. Välkänt är också att Grankulla hade god ekonomi.

– Det borde man kanske inte skriva men biblioteket var så väl resurserat att man till och med hade haft svårt att få anslaget att gå åt! Det var som natt och dag jämfört med Vanda. Men jag lärde mig snabbt!

Det utvidgade HelMet-samarbetet startade i början av 2000-talet och bestod som mest av 36 arbetsgrupper. Grankulla med tolv anställda räckte inte riktigt till men Barbro såg det viktiga i att delta i utvecklingsarbetet och ge biblioteksjättarna synpunkter från ett mindre bibliotek. Anpassningen till det stora HelMet förorsakade en del knepiga personalfrågor som Barbro beklagar. Men trots jobbiga perioder finns det mycket hon är nöjd över.

– Resurserna fanns och jag ville utveckla. Det första var att se till att alla i personalen fick en egen dator. Under de tio åren startade vi flera projekt och jag tog itu med krångliga rutiner för att effektivisera kundservicen och rationalisera. Kanske inte alltid så populärt.

Palvelutie var det största projektet med stora förändringar i interiören, nytt i färgväg, ny möblering och låne- och returautomater. Studieläsesalen fick elektroniskt övervakningssystem och gjordes tillgänglig utanför ordinarie öppettider. Utlåningen steg under flera år, tills en stor ombyggnad utanför biblioteket försvarade tillgängligheten för biblioteksbesökarna.

– Man kan göra mycket trevligt med huset, utrymmen och rutiner men det är inte det viktigaste. Det man ändå minns bäst är människokontakterna! Med tacksamhet tänker jag på alla medarbetare som ställde upp och orkade vara entusiastiska. Genom åren har jag fått många goda vänner och svårigheterna med dem det inte riktigt klaffat med har gett egna lärdomar.

Inom biblioteksforeningen har Barbro varit aktiv i flera repriser och hon avslutade foreningskarriären som ordförande 2010–11, vice ordförande 2012. Fjölårets 75 års jubileum kändes speciellt. Det hade hon som

ordförande hunnit förbereda och historiken blev hennes hjärtesak. Upptäckten att Södra Finlands svenska biblioteksforenings (SFSBF) alla protokoll saknades i arkivet kom som en kalldusch. Tack vare många timmar på Brages urklipparkiv kunde Barbro skriva artikeln om SFSBF-åren 1945–1964. Från foreningstiden nämner hon några minnesvärda konferenser, såsom en av de första 1985 i Närpes, den historiska i Ekenäs 1996 och Korsnäs 2006 med det då mycket aktuella temat digitalisering. Hon har också haft förmånen att delta i flera välordnade IFLA-resor. Och gång på gång återkommer hon till det värdefulla i alla människokontakter.

– Mina olika arbetsplatser gav mig en bred kompetens på biblioteksområdet men viktigare är nog att en stor del av min vänskrets består av människor jag fått möta på den vägen.

Barbro ser bibliotek som institutioner med en inbyggd spänning i verksamheten. Det gäller att ligga i utvecklingens frontlinje och fånga upp det nya, samtidigt som traditioner ska upprätthållas.

– Det här dilemmat gör biblioteksledarnas arbete vanskligt men utmaningen känns också rolig många gånger!

Då bibliotekssamarbetet i huvudstadsregionen firade trettio år konstaterades Barbro vara den enda biblioteksdirektör som jobbat i alla städer, Esbo, Vanda, Helsingfors och Grankulla. Det kallar Barbro sitt tvärsnitt.

Barbro Nygård

- Född 1947
- Uppvuxen i Kimo, Oravais
- Student Vasa 1968
- Biblioteksexamen SSKH 1978
- FM ÅA 1988
- Esbo stadsbibliotek 1978–80
- t.f. överlärare SSKH 1980–82
- Kirjastopalvelu Oy 1983–86
- Vanda stadsbibliotek 1986–88, 1990–2001
- SLS 1988–89
- Grankulla stadsbibliotek 2002–12
- FSBF 1983–89, 1994–95, 2010–2012

Meretes bibliotek

I sin första roman *Till T* som nyligen utkommit på svenska skriver danska Suzanne Brøgger - mest känd för sin kritik av kärnfamiljen - om sina tidiga tonårs biblioteksbesök: "Hon älskar att cykla ner till biblioteket som ser ut som ett litet slott inne i en skog. Hon älskar att se dem stämpla böckerna med en liten stämpelpenna i ett litet därtill inrättat fält längst bak i böckerna. Hon älskar att slå upp böckerna själv och lägga dem i en hög, färdiga att stämplas. Och älskar att få låna riktiga vuxenböcker."

Jag är jämnårig med Brøgger och jag kommer ihåg mina biblioteksbesök i tretton-fjortonårsåldern på precis samma sätt: det var till Richardsgatans bibliotek i Helsingfors jag gick, en smått andäktig ritual, bibliotekarierna kunde vara stränga, de kunde titta efter om man var ren om händerna, de förmanade en att vara tyst. Men det var själva den överdådiga mängden av böcker som var det allra mest magiska, det var detta att man fick välja och vraka och ta för sig.

Det fanns emellertid ett problem: min far var skeptisk till biblioteksböcker, han tänkte på alla som spottar på fingret när de vänder blad och var därför övertygad om att jag kunde få tuberkulos. Medan bibliotekarierna tyckte att man skulle tvätta händerna innan man tog i böckerna ville far att jag skulle tvätta händerna efteråt. I sängen fick jag under inga omständigheter ha böckerna.

Idag förknippar jag folkbibliotek med en mer avspänd trivsel. Jag vill inte låna eller lämna tillbaka i automat - inte ens om automaten säger "Välkommen tillbaka" - utan jag vill att det ska finnas personal. Jag vill att det ska finnas personal som är intresserad av litteratur, som kan bygga upp ett förtroende i förhållande till sina kunder, diskutera läs-

upplevelser, ge boktips. Jag vill inte att bibliotekarierna ska reduceras till informatiker.

Det får gärna finnas datorer - och bibliotekarierna som kan ge råd om informations-sökning - men jag vill att det primärt är böcker som lånas ut - eller varför inte musik. När jag hör att det på sina håll också går att låna fotbollar eller maskinborrar blir jag misstänksam även om jag förstår strategin: man vill naturligtvis locka manliga kunder. Det är ett problem att låntagarna på Stockholms stadsbibliotek enligt uppgift till över 95 procent består av kvinnor. Det behövs manliga förebilder för läsandet - i synnerhet som den svenska fotbollspelaren Tomas Brodin efter att ha blivit skadad och sjukskriven blev berömd för sitt svar på en fråga om han nu tänkte börja läsa: Så sjuk blir jag aldrig!"

Jag har i andra sammanhang skrivit om bibliotekariesatsningar som förekommer mig intressanta. I Danmark kör bibliotekarierna ut bokpaket till invandrarfamiljer och predikar vikten av högläsning. I Söderköping genomfördes ett projekt där män i fängelse och deras barn skulle läsa samma sagor för att ha något att samtala om.

Jag tror också mycket på bibliotek som mötesplats. Självt har jag älskat att uppträda vid litteraturaftnar på bibliotek, men jag tror också det är viktigt att arbetslösa kan komma och sitta i tidningssalen och gärna få en kopp kaffe till en billig peng. Och i invandrarstäta områden i London är biblioteken nästan den enda miljö utanför skolan där pojkar och flickor från andra kulturer kan stämma träff. I ett samhälle där de flesta av oss tillbringar mer och mer tid vid datorn blir det överhuvudtaget viktigare och viktigare för människor i alla åldrar att under kravlösa former få mötas ansikte mot ansikte.

LONA SÄTTAN

Merete Mazzarella

”När jag hör att det på sina håll också går att låna fotbollar eller maskinborrar blir jag misstänksam.”

INKLUDERAFLERA

En digital vardag för alla

Johanni Larjanko, Bildningsalliansen
www.inkluderaflera.fi

Världen utvecklas och förändras oavbrutet. De senaste 30 åren har bland annat uppfinningar och lösningar inom teknikområdet ändrat vårt sätt att kommunicera, arbeta och umgås. När internet kom till Finland 1993 var det inte många som insåg vart vi var på väg. En av de få pionjärerna var biblioteken. Helsingfors stadsbiblioteks filial på Kabelfabriken var tidigt ute med att organisera både informations- och rådgivningstjänster. 20 år senare har nätet blivit vardag. Statistikcentralens undersökning av finländarnas nätanvändning talar sitt tydliga språk. De yngsta användarna är 2 månader (iPad). Upp till 55 års ålder ser vi 100 % av befolkningen på nätet. Men sedan händer något. Nätanvändningen minskar ju högre upp i åldrarna vi kommer. I den högsta åldersgruppen som är mätt (75–84) är användningen nere på 26 %.

Det är inte så konstigt, i den här åldersgruppen hann många gå i pension före datorerna slutgiltigt slog igenom på nästan alla arbetsplatser. Många kan dessutom ha tänkt att förändringen inte gäller dem. Att de är ”för gamla”.

Vilka orsakerna än är så ställer detta faktum till med flera problem. Å ena sidan har vi sociala problem, att inte kunna använda eller vara på nätet ökar äldres isolation. De missar helt enkelt en hel del av det som händer idag. I och med att de fasta telefonerna försvinner eller redan har försvunnit blir också vardagliga saker, som att få tag på släktingar, barn eller barnbarn också svårare. Det är inte heller ovanligt att ha släkt eller familj utspridda i världen, och kontakten till dem är inte helt lätt.

Men detta är inte allt. Å andra sidan ser vi att stat och kommun flyttar över allt fler av sina tjänster till nätet. De vill att man skickar dem e-post om man har frågor eller önskemål. Detta är bara början. Vi kommer att se en allt större del av den offentliga sektorn

flytta över till den virtuella sidan. I takt med den tekniska utvecklingen kommer allt fler saker att kunna göras på distans.

Då är det viktigt att alla i samhället har lika möjligheter att använda tjänsterna, och göra sina röster hörda. Finland håller som bäst på med ett ambitiöst program för digitala tjänster, SADe. Så här skriver finansministeriet om programmet:

Inom programmet för påskyndande av elektronisk ärendehantering och demokrati (SADe-programmet) produceras sådana kundvänliga och interoperabla digitala servicehelheter åt medborgarna, företagen och myndigheterna som förstärker den offentliga sektorns kostnadseffektivitet och kvalitet.

SADe-programmet hör till regeringens prioriterade projekt. Det har en koppling till betydande utvecklingsprojekt inom stats- och kommunalförvaltningen, såsom effektivitets- och resultatprogrammet, kommunernas produktivitets- och effektivitetsprogram, kundstrategiprojektet och projektet för att utveckla

den offentliga kundservicen. Programmets mandatperiod varar till slutet av 2015.

SADe-programmet är det första övergripande och riksomfattande utvecklingsprogrammet för elektroniska tjänster inom den finländska offentliga förvaltningen. Målet är att tjänsterna svarar mot kundernas behov i de olika skedena av och situationerna under levnadsförloppet oberoende av förvaltningsområden och organisationsgränser.

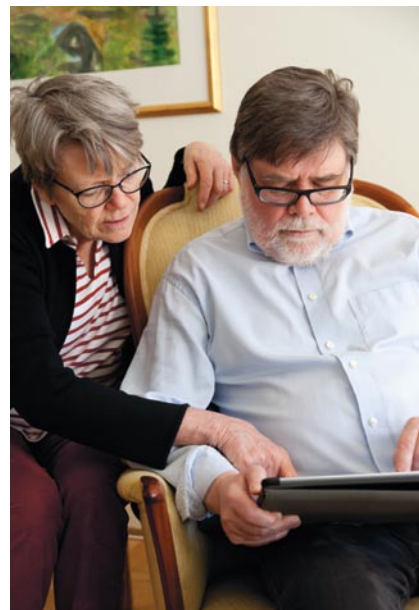
Dessutom pågår nu forskning inom Institutet för hälsa och välfärd, där man tittar speciellt på hälsoeffekterna av att äldre är på nätet. En ökad social interaktion antas få oss att må bättre, orka mera, och bli mindre sjuka. Människan är i grunden en social varelse. Detta upphör inte för att vi blir äldre. Tvärtom. När arbetsplatsens gemenskap försvinner och vänner börjar dö bort blir de sociala sammanhangen viktigare än någonsin. Nätet har alltså också en viktig hälsobefrämjande aspekt.

Finland har en strategi för digitaliseringen. Det är bra. Men. Infrastruktur och system är bara en sida av myntet. Det måste vara användarvänligt också. Man får inte bygga systemen utifrån ett tekniskt perspektiv, eller en myndighets. Man måste alltid utgå från människan som systemet är satt att betjäna.

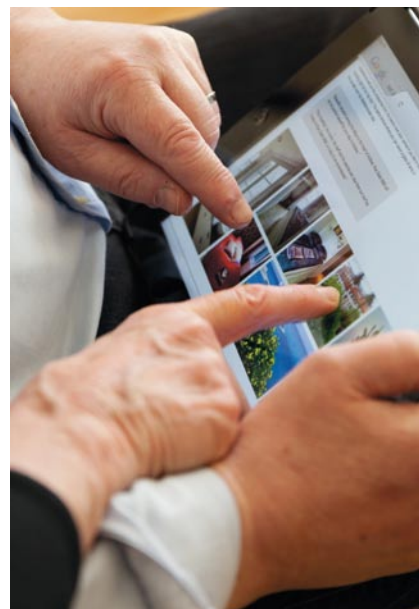
Här finns det mycket att göra. De som idag har svårt att använda systemet är ofta de som mest behöver det. Nätverket InkluderaFlera

satsar på att bygga samarbete mellan olika aktörer som vill vara med och bygga ett bra digitalt samhälle. Just nu fokuserar nätverket på den mest utsatta gruppen, de äldre. Genom information, samarbete och koordinering kan en hel del åstadkommas. Det är inte ens särskilt dyrt. Arbetar- och medborgarinstitut i hela landet erbjuder redan en mängd kurser i IT för seniorer. Svenska pensionärsförbundet utbildar handledare som åker runt i landet och hjälper seniorer. Här finns det också mycket jobb för biblioteken. Rådgivning, handledning och information om var man kan lära sig mera är naturliga uppgifter. Den enkät som för några veckor sedan skickats ut till biblioteken visade att många redan jobbar med dylika frågor, och att det finns intresse och behov av mera fortbildningar för bibliotekarierna. Det som bibliotekarierna sade sig behöva var dels teknisk kunskap om till exempel pekplattor, dels lite pedagogiska insikter i att lära äldre, och dels ett förtydligande av spelreglerna. Vad är bibliotekariens juridiska skydd när hen hjälper en senior med till exempel bankrenden? Vilka saker skall en bibliotekarie inte hjälpa med, eftersom det kan bryta mot integritetsskyddet? Just nu undersöks vilka fortbildningar som kan erbjudas i höst.

InkluderaFlera är ett öppet nätverk, där alla intresserade organisationer, föreningar, kommuner, statliga institutioner så väl som privatpersoner är välkomna att delta. Vi tror att det går att skapa en digital vardag för alla, av alla, åt alla.

INKLUDERAFLERA

INKLUDERAFLERA

INKLUDERAFLERA

INKLUDERAFLERA

Pärlor i vardagen

▲ Caritas grupp är samlad.

I **Jakobstad** var Carita Skog under många år stadsbibliotekets egen sagotant. När sagostunderna förändrades och småningom upphörde fortsatte Carita med högläsning, men för en äldre åhörarskara. Idag frilansar hon på äldreboenden men har också en egen krets med damer som regelbundet samlas i biblioteket för att lyssna till en god bok. Att damerna trivs och har trevligt, det hörs! Carita skriver:

Vi är en grupp glada damer i åldern 50+ som samlas till högläsning varje onsdag i stadsbiblioteket. Kursen "Lyssna till en god bok" går i Arbetarinstitutets regi och jag som kursledare har hand om högläsningen.

Allt startade blygsamt år 2004 på initiativ av arbis' rektor. Under årens lopp har deltagantalet stigit och inför 10-årsjubileet hösten 2014 kan vi räkna in tjugo deltagare. Vi brukar diskutera avsnitt ur böckerna och därför har jag lagt gränsen vid tjugo deltagare så att alla skall våga delta i diskussionerna. Kursen är inte bara en stunds högläsning, den ger också möjlighet till social samvaro. Det är många äldre som annars kanske sitter hemma i sin ensamhet. Våra träffar kan också vara en skön avkoppling för skiftesarbetare, att bara få sitta och lyssna. Många av deltagarna har berättat för sina vänner om hur trevligt vi har det och det har lockat flera att komma med. Sällan uteblir någon från våra träffar utan orsak, vill här citera en av kursdeltagarna:

"Det är så villkorslöst att komma hit, man kan komma okammad om man så vill."

Vår högläsning består till största delen av självbiografier från olika delar av världen, till exempel: Märta Tikkanen *Emma & Uno*, Marlene Käcko *Ta livet av mig, mamma!*, Anna Tikum *Elfenbenshjärtat*, Stina Lundberg-Dubrowski *Stina möter*.

Det har hänt sig att någon har haft foton, kartbok och souvenirer med sig från platser vi läst om eller till och med sjungit sånger om nämnda platser.

Till programmet hör att varje termin

bjuda in en författare. Vi har haft glädjen att stifta bekantskap med Lars Sund, Wava Stürmer, Märta Tikkanen, Kaj Korkea-Aho, Carita Nyström, Anita Wikman och Marita Gleisner. Sammanlagt har ett femtontal kända författare besökt oss.

Varje träff inleder jag med en dikt. På vår årliga vårlunch som avslutar terminen sade en deltagare såhär, "För sådär tre år sedan läste du en dikt om 'pärlor i vardagen', det är just vad våra träffar ger oss." Det tyckte jag var en vacker avslutning på terminen.

Carita Skog

▲ Carita Skog.

Seniorverksamhet i Kurikka

Paula Rönni, Kurikka bibliotek

övers. Mikaela Byskata-Ahlskog

Den regelbundna seniorverksamheten vid Kurikka bibliotek startade hösten 2011. Det första evenemanget gästades av skådespelaren Laura Jurkka, som på ett underhållande sätt pratade om hur livet förändras när man blir pensionär.

Innan vi startade verksamheten sammanträdde vår seniorarbetsgrupp, som har representanter från biblioteket, äldreomsorgen och personal från den förebyggande hälsovården. Vi fick understöd från Undervisnings- och kulturministeriet och senare NTM-centralen för seniorverksamheten. Vår arbetsgrupp sammanträder fortfarande två-tre ggr per år och det föds fler idéer än vi hinner förverkliga.

Den grundläggande tanken med vår seniorverksamhet är aktivt åldrande. Nutidens seniorer sitter inte hemma i sina gungstolar, utan vill ha underhållning, glädje och stimulans – och ibland ren fakta. Vår andra ledstjärna har varit att sänka tröskeln till biblioteket. Man behöver inte vara en ”bokmänniska” för att komma till biblioteket, att utbyta senaste nytt med bekanta eller att bläddra i tidningar kan vara ett lika gott skäl att komma. På en liten ort där mötesplatserna är få är det en särskilt viktig sak.

Nästan alla våra evenemang har börjat med kaffejudning flera timmar innan programmet börjat. Vi har också gjort en broschyr där all service som riktar sig till vuxna invånare presenteras. Genom att vi i broschyren har foton på oss själva vill vi betona att man på biblioteket får personlig service.

Till en början ordnade vi evenemang varje månad och strävade efter att de skulle ordnas både på huvudbiblioteket och Jurva bibliotek. Erfarenheten har lärt oss vilka tillställningar som drar mest publik, hur mycket vi måste satsa på marknadsföring och hur långt personalens tid räcker. I början av julitider, på senvåren och sommaren är det svårast att få folk att komma till det som ord-

▲ Aira Samulin i biblioteket.

nas på biblioteket. Det gäller också att tänka på tidpunkten, så det inte samtidigt ordnas andra evenemang på orten. Förhandsplanering och riktad marknadsföring har räddat oss från många små förtretligheter.

Teman på våra ”faktaspäckade” evenemang har bl.a. varit hälsa, säkerhet, datateknik och minne. Dessutom har vi t.ex. ordnat allsångstillfällen, visat hembygdfilmer och bjudit in kulturpersonligheter från nejden att uppträda. Populärast har evenemangen med Laura Jurkka och Aira Samulin varit, de fick nästan hundra personer att komma till huvudbiblioteket och flera tiotals till Jurva bibliotek. Vår senaste större tillställning hade vi i april med rubriken ”Rakkautta ikä kaikki” (kärlek i alla åldrar). Världordagen till ära sjöng vi några allsånger och parrelationsterapeuten Tuula Pukkala pratade om årens visdom i mänskliga relationer.

I april pysslade vi med avskrivna böcker, där vi hade föreningen Etelä-Pohjanmaan Muistiyhdistys projekt Kulttuurista muistoja som samarbetspartner. I början av juni har vi planerat ett evenemang med temat resor som går under arbetsnamnet ”resebrunch”.

Samtidigt har vi börjat med planeringen av höstens program. Verksamheten borde i fortsättningen stabiliseras så att vi klarar

den med en liten budget och lokala aktörer. Vi har inte nödvändigtvis möjlighet att varje år erbjuda högprofilerade och nationellt kända personer som uppträder på våra evenemang, men verksamheten får ändå en fortsättning. Med detta i åtanke knyter vi lokala föreningar och aktörer till oss i allt högre grad.

Responsen vi har fått har till största delen varit positiv. Flera hembygdsteman, allsångskvällar och lokala förmågor som uppträder har önskats. Utmaningen för oss är att erbjuda också sådant som inte är den mest uppenbara seniorverksamheten. Hur kan vi bidra med nya synvinklar på seniorernas liv?

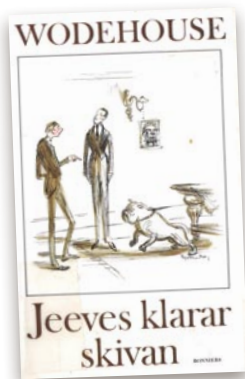
Å andra sidan vore det fantastiskt om vår verksamhet också kunde nå dem som inte fysiskt kan ta sig till biblioteket. Delvis kan biblioteksbussens service och våra cirkulerande bokbestånd på serviceinrättningar vara till hjälp, även om vi inte har någon regelrätt hemservice. Vi är också med i Celiabibliotekets projekt ”Bibliotek för alla! Där man utvecklar olika verksamhetsformer för dem som inte kan använda sig av tryckta böcker. Att öka tillgängligheten för en åldrande befolkning är ett av de centrala teman som intresserar oss.

ÅSÅRA WILAND

Ralf Friberg

”Jag är ingen Palin som kan avleverera böcker till Ekenäs bibliotek...”

Ralfs bibliotek

Hur kunde en gymnasist på femtiotalet höja sitt vitsord i engelska från 6 till 10 inom blott två terminer?

Svaret är den engelske humoristen P.G. Wodehouse. Denne stod i sin tid från 1902 till 1975 för en kopiös produktion, ett sjuttio-tal titlar. Wodehouse var som många skö-nandar politiskt naiv och råkade efter andra världskriget i onåd hos en läsande, under kriget hårt plågad allmänhet.

Men Ekenäs huvudbibliotek ägde trots detta ett drygt dussin band av Wodehouse, alla av dem klassiker.

Bokbeståndet var en gåva av den finländ-ske diplomaten Eduard Palin (1891–1969). Av Palins anteckningar att döma hade den del av hans samling, som landade i Ekenäs införskaffats under åren 1939–1940.

Som gymnasist läste jag samtliga av böck-erna i Ekenäs huvudbibliotek, med alltså de mest positiva följder. En gång sökte jag hjälp med att dechiffrera ett kryptiskt uttryck. Wodehouse låter en av sina romanfigurer yttra, att han inte vill framstå som ”Thomas, called the Didymus”. Min lärare i engelska och tyska, den formidabla Thyra Strömberg, tvivlade på att detta kunde hänvisa till To-mas Tvivlaren. Men så fin pedagog var hon, att hon under följande lektion erkände att jag haft rätt, efter att ha konsulterat lexikon.

Eduard Palin var, förmodar jag, en gamla tidens bibliofil. Han lät t.ex. klistra in omslagsbilden av sina böcker på insidan av den hårda pärmen. Han skrev också en kort re-sumé av sin uppfattning av boken på det nakna försättsbladet. Om ”Carry on Jeeves” säger han: ”Jeeves är verkligen oförliknelig och ouppnådd i konsten att ge goda råd i knepiga situationer”.

Av de tretton lånekorten förefaller sju innehålla en anteckning (ett nummer, 20341) som dokumenterar att jag lånat bo-ken. I flera fall är jag den sista som åren 1953–1954 lånat verket ifråga.

En extra bonus för en ung läsare var det omfattande ordförråd som författaren ut-nyttjade, inte minst ord med anstrykning av latin. Det passade en ”kort latinare”.

Min väg till biblioteket började tidigt. I själva verket så snart jag lärde mig läsa. In-tresset måste ha väckts av biblioteket i Snell-mansgatans folkskola, men spillde snabbt över till biblioteket i Berghäll, som jag såg som en vacker byggnad. Besöken fortsatte hos Tölö bibliotek, byggnaden som Engels ritade.

I Gamlakarleby svenska samskola fick jag en definitiv puff av geografi- och biologilek-torn ”Puttan” Portin (född Munsterhjelm, vilket inte fick förglömmas). När hon berät-tat om ingenjör Andrés luftfärd och hans ex-peditions hårda öde, uppmanade hon klas-sen att läsa mera om äventyret i biblioteket. Jag var den enda som traskade till bibban och lånade boken om André och hans sorg-liga öde.

Efter detta har ödet styrt mina steg till Stanford Universitys boktorn i Kalifornien, till Public Records Office i Kent, nära Lon-don, till Riksdagens bibliotek med sin ut-märkta service för studerande, till Kung-liga Biblioteket i Stockholm, till Friedrich Ebert Stiftung i Bonn, till biblioteket i klos-tret Melk i Österrike och igen till Ekenäs där färden ut i böckernas värld började.

Nu har jag nått den ofrånkomliga punkt då mitt privatbibliotek borde saneras med hård hand. Jag är ingen Palin som kan avleverera böcker till Ekenäs bibliotek, fastän jag hade lyckan att få köpa Wode-house-samlingen efter min återkomst till skolstaden. En del kan gå till Utrikesminis-teriets bibliotek (god service även där), en del till Arbetararkivet, något till Militärbiblioteket i Ekenäs, kanske något till Ålands sjöfartsmuseum. Men vem vill ha en kom-plett uppsättning av efterträdaren till P.G. Wodehouse? Nämligen nyligen avlidne Tom Sharpe, vem vill ha Le Carré, var kan jag placera små samlingar av tysk, dansk och norsk litteratur?

På den tiden böcker bestod av dyrbara handskrifter kunde munkar och andra lat-inkunniga ännu säga: Fata sua habent libelli. Dagens bokbål äger rum i de gigantiska sop-centralernas hetta.

Anna-Maria Malm

Till er tjänst!

Jag har vikarierat Jonas Tana som planerare för Biblioteken.fi sedan augusti. Arbetet har varit intressant och givande och jag är mycket glad över att ha fått möjligheten att arbeta vid Biblioteken.fi.

Biblioteken.fi är den svenskspråkiga motsvarigheten till Kirjastot.fi. Biblioteken.fi hör till enheten för de finländska bibliotekens webbtjänster, som är en del av verksamheten vid Helsingfors stadsbibliotek – Centralbiblioteket för de allmänna biblioteken. Verksamheten finansieras av undervisnings- och kulturministeriet.

Biblioteken.fi består av en moderportal (www.biblioteken.fi) och flera olika tjänster: Bibliotekskanalen, Biblioteksregistret, Bok-sampo, Fono.fi, Frank-samsökning, Fråga bibliotekarien, Länkbiblioteket Makupalat, Projektregistret för de allmänna biblioteken, Statistikdatabasen för Finlands allmänna bibliotek, Webb-Bella och Webb-KAB. I moderportalen finns information om bibliotek, litteratur och informationssökning och information för biblioteksanställda. FSBF:s webbsidor ingår som en egen helhet. På portalen publiceras under Aktuellt nyheter som berör biblioteksbranschen och i Fackkalendern information om bl.a. kurser, fortbildningar och lediga arbetsplatser. Biblioteken.fi har också en egen Facebook-sida och ett eget Twitter-konto.

Biblioteken.fi var sedan tidigare bekant för mig ur ett användarperspektiv, eftersom jag arbetade åtta år som bibliotekarie vid Karis bibliotek innan jag började vid Biblioteken.fi. Från mitt tidigare arbete vid Svenska litteratursällskapets bibliotek har jag också ett trevligt minne då min och Jonas företrädare Robin Fortelius helt överraskande kom på besök.

Trots att jag länge använt mig av Biblioteken.fi:s tjänster hade jag en ganska diffus bild av organisationen. Jag fick god hjälp av Jonas med att komma igång med arbetet. Ändå gick en stor del av den första tiden till att komma underfund med vad Biblioteken.fi egentligen är och till att bekanta sig med

alla de olika tjänsterna. Att få reda på vem som gör vad var inte heller helt lätt eftersom det för Kirjastot.fi arbetar ett antal projektarbetare, distansarbetare, civiltjänstgörare, praktikanter och utomstående firmor, förutom de ordinarie anställda. Kirjastot.fi:s arbetsutrymmen finns i Böle bibliotek i Helsingfors, där också jag sitter, men det finns personer som arbetar för Kirjastot.fi också på andra bibliotek i landet.

Den svenskspråkiga planerarens uppgift är att utveckla, redigera och marknadsföra moderportalen och de övriga svenskspråkiga webbtjänsterna. I praktiken har jag speciellt i början ägnat ganska mycket tid till att reparera länkar och uppdatera texter i moderportalen. Det här arbetet måste göras kontinuerligt. Då man har hunnit gå igenom allting är det redan nya länkar som har föråldrats. En annan kontinuerlig del av arbetet är att publicera annonser i Fackkalendern och skriva och sätta in nyheter på Biblioteken.fi och på Facebook-sidan.

I samband med att biblioteksregistret ifjol förnyades har det varit en hel del översättningsarbete och biblioteken skulle informeras om användningen av registret. Det har också behövts översättningar t.ex. till det förnyade Länkbiblioteket och till Bibliotekskanalen. De svenskspråkiga videorna i Bibliotekskanalen har jag försett med ämnesord och under sommaren ska vi filma in några nya svenskspråkiga videor.

Moderportalen, både den finsk- och svenskspråkiga delen, kommer i år att flyttas över till ett annat publiceringsverktyg. Layouten förnyas, men innehållet förblir i stort sett det samma. Jag har arbetat med att planera strukturen och ingångssidan och har nu påbörjat arbetet med att flytta över texterna från det gamla publiceringsverktyget (Meteor) till det nya (Drupal).

Arbetet som planerare vid Biblioteken.fi skiljer sig ganska mycket från normalt biblioteksarbete, men jag har haft stor nytta av att tidigare ha jobbat på ett mindre bibliotek, där jag har haft mångsidiga arbetsuppgifter. Eftersom en stor del av arbetet går ut på att informera, skriva och översätta har jag också haft nytta av att ha varit chefredaktör för Bibban och medlem i FSBF:s styrelse.

I mitt arbete ingår att hålla kontakt med och samarbeta med andra instanser. Jag försöker följa med vad som händer på den finska sidan och jag är ordförande för FSBF:s IT-utskott och medlem i PR-utskottet, som under våren arbetat med att uppdatera och förbättra föreningens webbsidor. Jag är också medlem i den svenska gruppen vid Helsingfors stadsbibliotek och har varit med på ett hörn i nätverket InkluderaFlera, som arbetar för att fler seniorer i Finland skall få tillgång till den digitala vardagen.

Eftersom syftet med Biblioteken.fi:s tjänster är att de ska vara till nytta för bibliotekens användare och ett verktyg för de anställda på biblioteken, hoppas jag att ni kontaktar mej om ni har frågor, feedback eller idéer angående Biblioteken.fi! Tipsa gärna om aktuella evenemang eller nyheter eller gör ett besök i Böle!

Jag vill ännu påminna er om att följa med annonserna i Fackkalendern och nyheterna på Biblioteken.fi. Gilla Biblioteken.fi på Facebook och följ oss på Twitter! Följ också med de finskspråkiga motsvarigheterna för information om bl.a. kurser och fortbildningar.

Jonas Tana återvänder inte till Biblioteken.fi. I stället för att lediganslå Tanas permanenta vakans väljer Helsingfors stadsbibliotek att fortsätta Biblioteken.fi:s verksamhet med ettåriga avtal. Anna-Maria Malm fortsätter tillsvidare som Tanas efterträdare.

ASA-huset

Eva Höglund

Man måste vara optimistisk inför framtiden

Intervju med Tomi Aunio, studerande
i informationsvetenskap vid Åbo Akademi

”Det skulle vara bra med en effektiverad marknadsföring av utbildningen för att locka nya studerande.”

I ett samhälle där många arbetsplatser minskar på personalen kan det vara svårt att tro på chansen att få ett jobb som motsvarar ens utbildning. Hur ser studerande på sina framtida möjligheter att få arbete? Hur ser framtiden ut för en studerande i informationsvetenskap?

– Jag tror och hoppas att det finns en hel del möjligheter för mig efter studierna, säger Tomi Aunio. Han är studerande i informationsvetenskap vid Åbo Akademi och fem före färdig politices magister.

Tomi har tidigare studerat vid Åbo yrkeshögskola där han först påbörjade ingenjörstudier men efter ett tag bytte till utbildningsprogrammet för biblioteks- och informationstjänst (tradenom). Utexaminerad tradenom blev han efter 3,5 års studier.

Hur kommer det sig att du började studera just informationsvetenskap?

– Jag insåg efter en tid att jag ville studera något helt annat än ingenjörsmännen och kände mig nyfiken på utbildningen i biblioteks- och informationstjänst. Efter att ha avlagt tradenomexamen (på finska) vid Åbo yrkeshögskola kändes det som en naturlig fortsättning att söka in till Åbo Akademi för att studera informationsvetenskap. Jag var nöjd med mina studier men tyckte att tradenomexamen inte var tillräcklig med tanke på framtiden. Jag ville helt enkelt fortsätta studera för att ha bättre chanser i arbetslivet.

Du skriver din pro gradu-avhandling som bäst, vad handlar den om?

– Jo, jag håller på och finslipar min pro gradu-avhandling och hoppas bli utexaminerad i maj 2014. Arbetet med pro gradun har varit praktiskt och intressant. Målet är att studera samarbetet mellan S:t Karins svenska skola och S:t Karins huvudbibliotek. Jag arbetade sommaren 2013 på S:t Karins huvudbibliotek och som en följd av detta erbjöd S:t Karins stad mig uppdraget att skriva min pro gradu om samarbetet mellan skolan och biblioteket. Under hösten 2013 besökte jag skolan och biblioteket flera gånger samt intervjuade bland annat direktören

för bildningsväsendet. Jag tror att S:t Karins stad, dess bibliotek och skolan kommer att ha nytta av pro gradun!

Har du praktiserat eller jobbat vid andra bibliotek?

– I studierna vid Åbo yrkeshögskola ingick sammanlagt 20 veckor praktik. Jag gjorde min praktik både på Salo stadsbibliotek och på Reso huvudbibliotek. Det är fint att man kan få en inblick i olika bibliotek även om tiden är såpass kort att man inte hinner lära sig så mycket.

– Jag har varit lyckligt lottad eftersom jag utöver mina praktikperioder också haft tillfälle att jobba på olika bibliotek. Vid sidan av mina studier har jag jobbat på Lundo kommunbibliotek och på skolbiblioteket i Ilmaristen koulu i Lundo. Jag har också jobbat 8 månader på Hangö stadsbibliotek men valde att hellre fortsätta mina studier i Åbo framom att stanna i Hangö. Egentligen har jag hela tiden lyckats få biblioteksjobb, vilket jag är väldigt glad över. För tillfället jobbar jag på Åbo Akademis bibliotek som kvälls- och lördagshjälper.

Var vill du jobba i framtiden?

– Jag hoppas få jobba redan kommande sommar på S:t Karins huvudbibliotek. Men efter det står jag nog i ett vägskäl och är öppen för alla möjligheter. Just nu finns det inget specifikt som lockar mer än något annat. En möjlighet skulle också vara att fortsätta studera. Å andra sidan skulle ett jobb med regelbunden lön locka. Men det kan hända att jag i ett senare skede börjar forska.

Hur har du upplevt studierna vid Åbo Akademi?

– Det är en fördel att det är små kretsar med inte alltför många studerande, tycker jag. Allt har fungerat bra. Som helt finskspråkig har det inte alltid varit lätt men jag har fått fantastisk hjälp av lärare och personal vid informationsvetenskap.

– Själva innehållet i studierna är modernt och aktuellt och personalen är mycket kun- nig och professionell. Vissa kurser har varit

lite väl teoretiska men studiehelheterna är intressanta.

– Jag tycker att studierna har varit av hög kvalitet och studiemiljön bra. Om jag skulle få önska något skulle det vara mer närundervisning och fler gästföreläsare från övriga världen.

Använde du bibliotek som barn?

Läste du mycket?

– Jag måste erkänna att jag inte varit en flitig biblioteksbesökare trots att jag alltid bott nära bibliotek. Jag läste helt enkelt inte så mycket som yngre. Nuförtiden besöker jag bibliotek flitigt men främst för att få tillgång till studiematerial.

Hur ser du på bibliotekens roll i samhället?

– Vi vet att biblioteken står inför stora utmaningar i dag; nya serviceformer uppstår, tjänster dras in, penningbristen är akut och utvecklingsbehoven stora. Jag tycker personligen att det skulle vara intressant att få delta i utvecklingen av biblioteksverksamheten.

– Men bibliotekens roll minskar nog knappast i framtiden. Jag tror inte heller att den tryckta boken försvinner även om den elektroniska boken ökar i popularitet.

Var skulle du vilja befinna dig om 5 år?

– Jag tror att jag kommer att arbeta i Åboregionen. Kanske har jag fortsatt mina studier. Jag är inte orolig för framtiden. Man måste vara optimistisk inför framtiden! Jag fortsätter att bygga upp mitt kontaktnät, detta ser jag som ytterst viktigt. Med mina många erfarenheter från biblioteksbranschen tror jag nog att jag får jobb i framtiden också.

– Jag har rekommenderat studierna i informationsvetenskap vid Åbo Akademi för vänner och kompisar också. Det skulle vara bra med en effektiverad marknadsföring av utbildningen för att locka nya studerande. Många vet helt enkelt inte vad studierna går ut på och vilka möjligheter de ger en i arbetslivet.

– För mig personligen är det bästa inom biblioteksjobben kundservicen. Det är inte böckerna som lockar utan kunderna!

FYRA FRÅGOR

De som jobbar på vetenskapliga bibliotek och möter unga studeranden i sitt dagliga värv fick fyra frågor från Bibban att besvara. Av de fem tillfrågade svarade Eva Costiander-Huldén, Gun Vestman, Margareta Danielsson och Malin Wikström-Orre.

Eva Costiander-Huldén

Ledande informationsspecialist, Åbo Akademi bibliotek.

Gamyl, utbildad i början av 1980-talet.

Koordinerar informationssökningskurser, undervisar, jobbar med hantering av kursböcker (inkl. e-böcker) och leder vår campussektion. Med i Lärcentrets verksamhet med överblick över studenternas allmänna färdigheter.

1 ASA-biblioteket vid ÅAB är ett kombinerat kurs- och fakultetsbibliotek. De

flesta kunder kommer till biblioteket för att låna kursböcker, men många vistas också i biblioteket för att jobba med sina studier, vi har en hel del kunddatorer för detta ändamål. Vi har soffgrupper, grupprum, en tyst läsesal.

2 Vi rör oss allt mer mot det digitala biblioteket. E-böckernas andel i kurslitteraturen stiger. iPads och liknande plattor blir vanligare och frågor om e-böcker ställs allt oftare. Man förväntar sig en omedelbar service 24/7. Detta gäller både studerande och forskare.

3 Att få studerande att förstå meningen med att söka i licensierade databaser. De s.k. digitalt infödda behöver inte alls vara "informationskompetenta", utan behöver faktiskt handledning/kurser i informationssökning. En utmaning är att tajma kurserna rätt och att göra dem meningsfulla. Mera samarbete med ämneslärarna är nödvändigt.

Forskarservicen förändras: Vi förväntas utföra bibliometriska mätningar, skapa/upprätthålla databaser med rådata, upprätthålla publikationsarkiv etc.

4 Inga frågor är tokiga, men en iakttagelse är att vissa begrepp som är självklara för mig, är oklara för unga kunder, antagligen pga en annan medievana, t.ex. skillnad mellan artikel och tidskrift.

Gun Vestman

Bibliotekarie på Tritonia, Yrkeshögskolan Novia vid campuset på Seriegatan, Vasa.

Mina arbetsuppgifter är varierande och det är stimulerande att ingen dag är den andra lik, även om många av de dagliga rutinerna återkommer så är det ändå mångfalden i dagens uppgifter som berikar. Mina

1
I vilka ärenden (vanligaste) anlitar studerande ditt bibliotek?

främsta arbetsuppgifter är bokval, klassificering och indexering av nyanskaffat material. Jag ansvarar även för handledning och undervisning i informationssökning samt deltar aktivt i den direkta kundservicen samt marknadsför biblioteket.

1 När de behöver information, vanligast är att de kommer för att låna kurslitteratur och böcker som de behöver för olika projektarbeten samt för sitt examensarbete. De begär också hjälp i informationssökningsfrågor och dessa kan vara av väldigt varierande karaktär.

2 Den största förändringen är nog att alltmer av våra informationsresurser finns elektroniskt. Speciellt gäller detta tidskrifter. De tryckta tidskrifterna har avsevärt minskat och våra resurser läggs på olika tidskriftsdatabaser som erbjuder paket av tidskrifter inom olika ämnesområden.

Undervisning och handledning av studerande har blivit en betydande del av arbetet och bl.a. medfört kurser i informationssökning som är obligatoriska för studerande.

3 En stor utmaning är att aktivt föra fram biblioteket som en värdefull resurs, att höja bibliotekets status. Vi är viktiga och gör en avgörande skillnad varje dag. Att synliggöra både det gedigna arbete persona-

2

Nämn någon viktig förändring i ditt arbete på senare år.

3

Vad ser du som de största utmaningarna inför framtiden?

4

Beskriv den tokigaste frågan du mött i jobbet.

len utför samt att lyfta fram all den service som biblioteket står till tjänst med.

En annan är att hitta välfungerande, jämlika och rimliga användargränssnitt och -villkor för e-böcker.

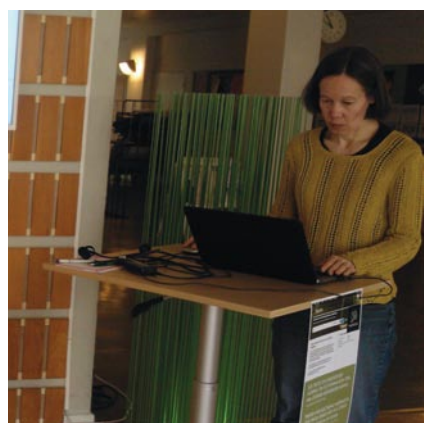
4 En av de otaliga: "Jag kunde ju söka efter den här boken själv, men jag frågar nu så du har något att göra..." En del av de tokiga, oväntade frågorna får oss dock att inse hur långt våra kunder och vi själva står från varandra. Förväntningarna på servicen är ibland orimligt höga, men även förunderligt låga ibland.

Margareta Danielsson

Informatiker, Hankens bibliotek, Helsingfors.

1 Lånar kursböcker, använder e-materialet och biblioteket som studiemiljö.

2 Hos oss har de största förändringarna varit rent fysiska. De tryckta samlingarna har gallrats för att skapa mera studie-

platser, något som studenterna har frågat efter i många enkäter. Biblioteket som rum är fortfarande viktigt trots att materialet blir mer elektroniskt. I samband med det också nytänk beträffande servicen: självbetjäning för ut- och inlån, ut med enorma lånediskar och möt användarna på ett smidigare sätt.

Samlingarna blir alltmer elektroniska. E-tidskrifterna har varit dominerande redan länge, nu börjar e-böckerna komma. En brytningstid speciellt för e-böckerna är balansgången mellan den tryckta boken och e-böcker, det finns inga färdiga former utan vi testar oss fram t.ex. med användarstyrt förvärv. Varierande (och dyr) prissättning är problematisk.

3 Att hänga med i den allmänna it-utvecklingen. Vi ska kunna erbjuda vårt material och våra tjänster på ett användarvänligt sätt. Hur anpassar vi t.ex. användarutbildningen till nya generationer med ett annat förhållningssätt till teknik och information? Nya former för användarutbildning?

Nya uppgifter kommer ständigt till. Också ett litet bibliotek ska kunna erbjuda ett stort biblioteks tjänster. Speciellt stödet till forskningen är ett växande område som kräver specialkunskaper i många olika områden. Men det kan samtidigt fungera profilhöjande, eftersom biblioteket har verktyg och kunskap för att få fram data som behövs för universitetsfinansieringen.

Synlighet, marknadsföring - var ska vi synas och vara med? Från sociala medier till den egna organisationens olika kanaler. Vi erbjuder ett mångsidigt material som nu är mera tillgängligt, men vet våra användare att det är biblioteket som erbjuder det (t.ex. Google Scholar).

Hur räcker resurserna? Databaslicenserna skjuter i höjden, har vi råd att erbjuda ett tillräckligt bra utbud av databaser? Personalresurserna är också begränsade, färre personer ska göra jobbet. Vad ska vi göra, vad kan lämnas bort? Vilka kompetenser behövs?

4 Det finns inga roliga anekdoter på lager, men att möta en användare som sagt sig sakna både dator och bankkort ter sig i dessa tider något udda.

Malin Wikström-Orre

Bibliotekarie på Yrkeshögskolan Novias bibliotek i Ekenäs. Biblioteket är integrerat i Raseborgs stadsbibliotek.

1 De behöver litteratur till studier och examensarbeten.

2 Mycket finns numera elektroniskt på nätet, gratis eller via inköpta e-tjänster. Referensböcker behövs sällan numera.

3 Att få de elektroniska resurserna synliga och tillgängliga i bibliotekskatalogen. Informationskompetensen blir allt viktigare i synnerhet för ungdomar uppfödda med Google och Wikipedia.

4 Var finns de intressanta böckerna?

Lära sig i skolan eller på arbetsplatsen?

Läroavtalsutbildning ur arbetsgivarens, elevens och skolans synvinkel.

Helena Andersson, servicechef vid Esbo stadsbibliotek, Johanna Björkstén, läroavtalselev och Katarina Antman.

Hur ser jag som arbetsgivare på läroavtalsutbildningen?

Johanna Björkstén tog kontakt med Esbo stadsbibliotek för att höra om möjligheten att inleda läroavtalsstudier i Borgå. Johanna var bekant för mig från tidigare då hon arbetat som lärare i Mattby lågstadium. Jag har gillat hennes sätt att vara tillsammans med klassen. Vi hade dessutom ett stort behov av att få någon som kunde sköta den svenskspråkiga barnverksamheten i Mattby-Olars området.

En läroavtalselev arbetar inte självständigt vilket man inte heller kan förvänta sig. Hen jobbar tillsammans med sin vägledare och de andra i personalen som sköter barnverksamheten.

Närundervisningen har varit väldigt mångsidig och föreläsarna inspirerande. Biblioteksanställda har fått delta bland annat då föreläsare från utlandet har medverkat. Jag kommer ännu ihåg de trevliga marknadsföringsdagarna som ordnades.

Förutom barnverksamheten återstår i sommar för Johanna arbetet på vuxenavdelningen samt katalogiserings- och klassificeringsarbetet.

Esbo stad har under många år låtit utbilda många biblioteksfunktionärer, men på finska. Nu tyckte vi det var dags att försöka med den svenskspråkiga motsvarigheten.

Johannas syn på läroavtalsutbildningen

Generellt tycker jag att läroavtal är ett fungerande sätt att få studera på, speciellt som vuxen. Det fina och unika är att det är praktiskt och vardagsnära, man får lära sig mycket i arbetet. Att man som studerande får in ena foten på en arbetsplats och får lön är också väldigt bra.

I mitt eget fall har det funnits vissa utmaningar. Jag tycker att studierna och arbetet har löpt bra under mitt första år då jag studerade tillsammans i grupp med andra. Vi hade det lättare då vi följde ett visst schema med närstudiedagar, uppgifter och deadli-

▲ Läroavtalselev **Johanna Björkstén** ger biblioteksundervisning.

nes insatta. Det här andra året har varit svårare då jag så att säga har kunnat bestämma själv när jag ska göra övningar m.m. men samtidigt hela tiden har haft ett heldagsjobb att sköta. Jag planerar nu att ta lite studieledigt för att få övningsuppgifterna gjorda.

En annan utmaning och svårighet har varit att jag till stor del har befunnit mig på andra bibliotek än min arbetsplats handledare eller de andra som jobbar på svenska. Däremot har jag haft mycket nytta och glädje av att i allt större utsträckning få jobba tillsammans med Mikaela Wickström, som är den enda svenskspråkiga barnbibliotekarien i Esbo. Det har varit lärorikt, trevligt och effektivt.

Yrkesexamen i informations- och bibliotekstjänst

Yrkesexamen i informations- och bibliotekstjänst ger behörighet för biblioteksfunktionärs- och bibliotekssekreterartjänster.

Point College vuxenutbildning i Borgå

arrangerar en tvåårig teoriutbildning som förbereder studerande för avläggande av examen. Utbildningen består av nätstudier och 15 närstudiedagar som arrangeras två gånger per termin (tvådagars tillfällen).

Målgrupp

Utbildningen riktar sig till personer med kortare eller längre arbetserfarenhet inom biblioteksbranschen, men som saknar behörighet.

Hur avläggs examen?

Examen avläggs i arbetslivet vid examens-tillfällen som görs på den egna arbetsplatsen t.ex. ett allmänt bibliotek, pedagogiskt bibliotek, vetenskapligt-, forsknings- eller specialbibliotek.

Vad kostar det?

Utbildningen kan endera avläggas som läroavtalsutbildning med den egna arbetsgivaren (studerande betalar då Utbildnings-

Ellens bibliotek

Det första jag tänkte på när jag hörde om temat Seniorer och Gröngölingar var mitt gamla skolbibliotek och de vältummade upplagorna av Gröngölingsboken som fanns där. Kalle Ankas brorsöner Knatte, Fnatte och Tjatte är med i scoutgruppen Gröngölingarna och Gröngölingsboken är deras källa för tips och tricks som hjälper dem ur alla knepiga situationer livet kan bjuda på. Gröngölingsboken är som Muminmammans väska eller Skalmans skal eller MacGuyvers hjärna. Eller – varför inte – som en dagens smartphone med alla appar man någonsin kunde behöva. Klart är att någon insåg att det kunde finnas pengar i att trycka riktiga Gröngölingsböcker för oss barn som var uppväxta med solblekta Kalle Anka-tidningar på sommarstugan. Och där stod de, i hyllan på skolbibban, gröngölingsböckerna.

Tyvärr behövde man inte läsa många sidor i dem förrän man insåg att de mest innehöll recept på pinnbröd och anvisningar för vikta pappersplan. Något av en besvikelse alltså. Ändå minns jag dem som konstant utlånade. Kanske minns jag fel, eller så var vi elever ovanligt hoppfulla. Som om böckerna ändå, om man bara läste dem på rätt sätt skulle öppna sig och lära en alla de hemligheter knattarna verkade känna till. Jag lånade också hem olika upplagor av Gröngölingsboken, men läste dem med allt mer svalnande intresse. De hade aldrig svaren på de där intressanta frågorna, det jag ville veta. Om livet och döden och kärleken och sorgen, även om jag knappast hade uttryckt det så då. Jag visste bara att jag sökte efter

något. Något som, insåg jag ganska snabbt, gröngölingarna inte erbjöd mig.

Där, i lilla skolbibban i Larsmo, sökte jag mig snart bort från hyllan med Gröngölingsböckerna, via Sune och Bert och Vitnos, stannade länge och väl på hyllmetrarna med Wahlströms röda ryggar – Lotta, Kitty, Tvillingarna och så vidare ut mot den lilla avdelningen vuxenböcker. Snart hade jag strukit fingret längs varje bok i det lilla rummet. Och utan att jag märkte det började jag få ledtrådar till allt det där stora jag funderade på. Livet och det. Jag läste allt jag kom över och läste om det som kändes extra viktigt, för att inte glömma det.

Jag tänkte nog inte på det då, men nu när jag tänker tillbaka, så var det där, i det lilla filialbiblioteket som jag förberedde mig för allt jag lärt mig fram tills idag. För det är ju ändå allt man kan göra. Man kan läsa och läsa om, men allt det där stora måste man ju ändå gå igenom själv. Det är som en manual till en Ikea-möbel. Hur många gånger du än läser den, måste du ändå skruva ihop skiten själv.

Och jag fortsätter söka efter svar i bibban. Förbereder mig för saker som komma skall. Men ju äldre jag blir och ju fler saker jag lär mig utanför bibban, desto oftare handlar sökandet i bibban om bearbetning. Vi är alla nån gång gröngölingar inför de stora sakerna i livet och även om man inte lär sig av andras misstag, inte ens alla misstag som ryms i alla böcker i ett bibliotek, så kan det vara tröstande att veta att någon annan antagligen gjort samma misstag nån gång tidigare. Och om inget annat, så kanske man hittar ett bra pinnbrödsrecept.

AKOSHA PERI

Ellen Strömberg

”Jag tänkte nog inte på det då, men nu när jag tänker tillbaka, så var det där, i det lilla filialbiblioteket som jag förberedde mig för allt jag lärt mig fram tills idag.”

styrelsens examensavgift 58 €), eller som yrkesinriktad tillägsutbildning med Utbildningsstyrelsens statsunderstöd (avgiften för studerande är då 495 euro + examensavgiften 58 €).

Fördelar med läroavtalsutbildning

En läroavtalsutbildning anpassas efter organisationens behov och planeras så att möjligast stor del av inläringen sker på arbetsplatsen. Teoristudier kompletterar den praktiska biten. Kombinationen av praktiskt arbete och teoristudier är styrkan i en läroavtalsutbildning!

Arbetsplatsen erbjuder studerande de

mångsidiga arbetsuppgifter som yrket och examen förutsätter. Uppgifterna utgår från arbetsplatsens behov och intressen och definieras i den studerandes personliga studieplan. En arbetsplatshandledare har som uppgift att handleda, stöda och utvärdera den studerandes inläring.

Teoristudierna stöder den praktiska inläringen på arbetsplatsen. Det ger en teoretisk grund för yrkeskunskapen och hjälper de studerande att förstå arbetsprocesser och varför de olika arbetsuppgifterna utförs.

Läroavtal kan ingås med personer som redan är anställda, eller med nyanställda.

Studerande söker själva sina läroavtals-

platser och arbetsgivaren väljer självständigt läroavtalsstuderande enligt organisationens egna rekryteringsprinciper.

Läroavtalet är ett tidsbegränsat kontrakt mellan arbetsgivare, den studerande och utbildningsanordnaren. Minimiarbetsmängden för en läroavtalsstuderande är 25 timmar i veckan. Arbetsgivaren betalar kollektivavtalsenlig lön till studeranden.

En av de största fördelarna för eleven är att kunna uppvisa praktiska färdigheter då man får sitt betyg. Man har då 2 års arbets- erfarenhet bakom sig. Man har också haft en arbetsplats under utbildningen och har inte varit tvungen att ta studielån.

Tove Knutar Sjöblom

Läsduellen i Kronoby

Under våren 2014 ordnade Kronoby kommunbibliotek i samarbete med kommunens åtta lågstadieskolor en lästävling för årskurserna 3–4. Tävlningen inledde projektet Läsduellen.

En arbetsgrupp bestående av lärare och bibliotekspersonal bildades senhösten 2013 för att fundera kring eventuella läspjekt för barn i lågstadieåldern i kommunen. Grannkommunen Larsmo har under många år ordnat bokkarneval och samma typ av projekt efterfrågades i Kronoby. Med inspiration från bokkarnevalen utarbetades en egen lästävling.

Arbetsgruppen valde ut 15 böcker i varierande svårighetsgrad. Boklådor med dessa titlar plockades ihop till varje skola. För att alla skulle få tillräckligt med böcker köptes en del nya exemplar och övriga fredrikabibliotek fick otaliga fjärrlåneförfrågningar. En del av böckerna fanns även tillgängliga som e-böcker.

Då boklådorna anlände till skolorna hade eleverna sju veckor på sig att läsa så många böcker de hann. Sedan var det dags att testa elevernas kunskaper. 20 frågor om böckerna skickades ut till skolorna, där eleverna fick svara skriftligt på frågorna. Till exempel frågades det efter huvudpersoner i boken, författarens namn, yrken och specifika händelser i boken.

De fem bästa från varje skola bildade ett lag. Laget hade sedan en vecka på sig att repetera innehållet i böckerna inför den stora finalen, där lag från alla kommunens skolor möttes.

Finalen hölls i Nedervetil skola. Koncentrationen var på topp bland de 40 elever som var med och tävlade i finalen. Lagen var oerhört jämna, men slutligen segrade Terjärv

skola med en poängs marginal. Vinnarna fick presentkort till den lokala bokhandeln och alla som deltagit i Läsduellen fick en mugg med logo som minne.

Österbottens Tidning var på plats för att följa med finalen. Efter tävlingen intervjuades segrarna:

”Det känns som en dröm... jag har aldrig vunnit någon tävling förut, så det är jätteroligt! Jag tycker om att läsa, böckerna var jättebra, vårt lag hade jätteroligt tillsammans och litade på varandra.”

Förutom en artikel i tidningen, syntes även ett inslag från finalen i nyhetssändningen Österbotten idag.

Även om fokus låg på själva tävlingen ville arbetsgruppen också engagera de övriga årskurserna. Årskurserna 1–2 fick sagor som tema och årskurserna 5–6 läste historiska romaner.

Åk 1–2 arbetade med 10 utvalda sagor. Till exempel ritade elever bilder ur sagorna, skrev egna sagor, ordnade dockteater, gjorde landskap ur sagorna osv. Det hela utmynnade i två sagodagar i kommunen. På sago-dagen fick eleverna klä ut sig till sagofigurer. Eleverna fick träffa en sagotant/sagofarbror, se teater, leka lekar osv.

Årskurserna 5–6 hade historiska romaner som tema under denna period. Beroende på skolan, så arbetade man olika med temat. En del skolor valde en viss tidsålder, någon en viss bokserie och i vissa skolor fick eleverna

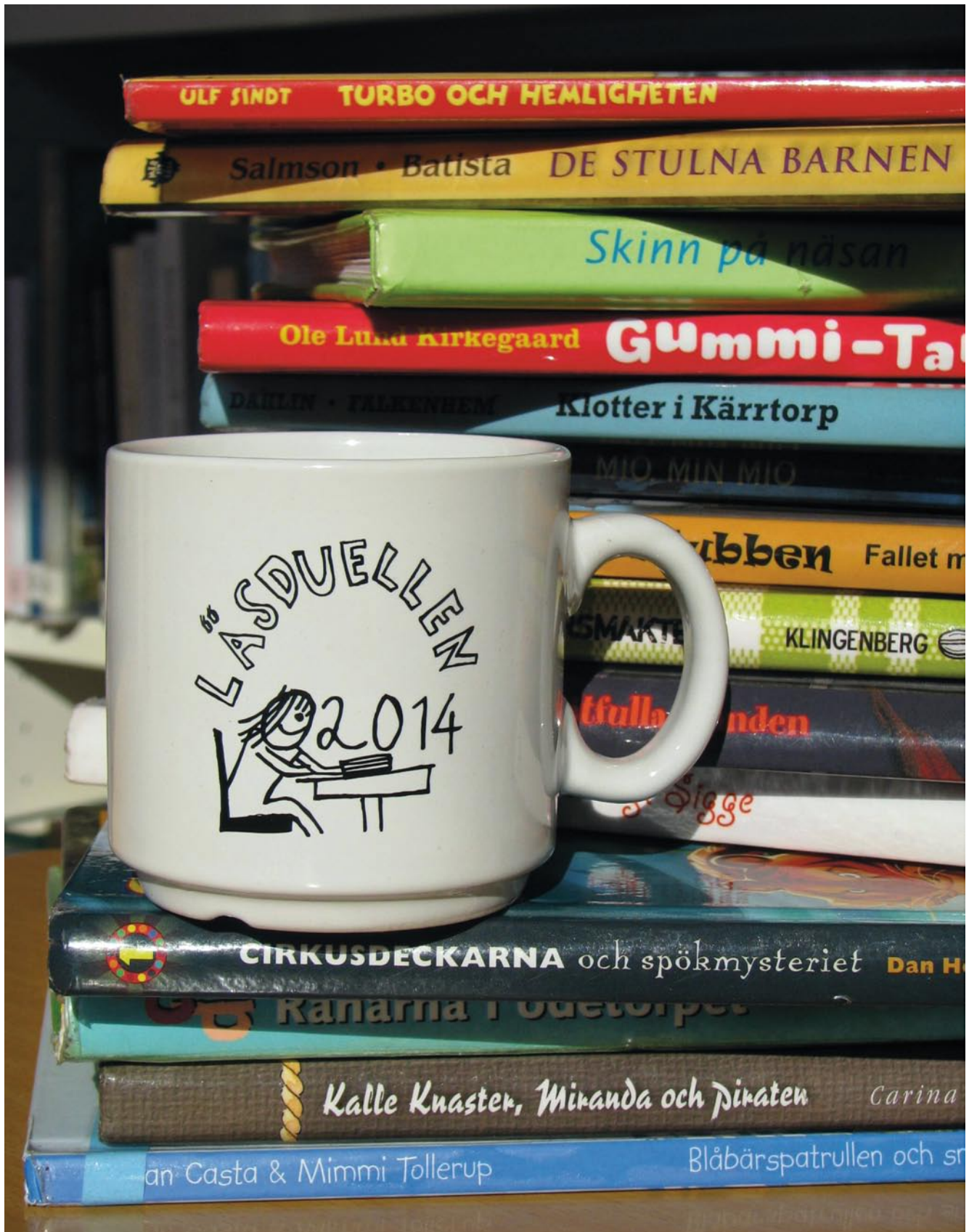
▲ Landskap ur Valter i Himmelsbacken gjord av åk 2 i Terjärv. JOHANNA LÖNNQUIST

fritt välja bland alla historiska romaner. En förslagslista på böcker hade gjorts upp av bibliotekspersonalen. Läsningen redovisades på många olika sätt. Bland annat gjordes bokreferat, teater, landskap osv. Gemensamt för alla var att de skulle läggas ut på projektets webbsida så att man kunde se vad övriga skolor gjort.

Både lärare och elever har uppskattat vårens projekt. Konceptet kommer med all säkerhet att användas flera gånger. Även om tävlingen är avgjord, sagodagar har hållits och läsning av historiska romaner har redovisats, så är projektet Läsduellen inte slut utan detta var startskottet för projektet som fortsätter under några terminer.

Redan under sommaren fortsätter projektet med ett moment vi valt att kalla "Läslotten". För varje läst bok får man en lott. Strax efter skolstarten utlottas priser bland de som läst böcker under sommaren. Utöver "Läslotten" kommer författar- och läsinspiratörsbesök att ordnas både för elever och för lärare.

Susanne Ahlroth

Skribenten arbetar vid Regionförvaltningsverket som överinspektör med de allmänna biblioteken som specialområde (susanne.ahlroth@avi.fi)

”Jag gillar det svenska ordet *omsorg*, och jag tänker att det är ett ord och ett förhållningssätt vi också kunde använda oss mera av.”

LÅT OSS TALA om omsorg och samverkan

Regionbibliotek Stockholms utvecklingsarbete är väl värt att ta del av. På bibliotekets informativa webbsidor www.regionbibliotek.se finns flera projektrapporter och publikationer, vissa av dem kan man ladda ner. En sådan är nr 11 i bibliotekets skriftserie *Det är möjligt! 37 recept på samverkan*.

Boken bygger på projektet *Prosit! – Må det gagna*, där bibliotek och omsorg i tretton kommuner samarbetade för att ge äldre och personer med funktionsnedsättningar bättre tillgång till kultur och stimulans. Det ska genast sägas att när jag läser boken kommer jag allt bättre att gilla det svenska ordet ”omsorg”, och jag tänker att det är ett ord och ett förhållningssätt vi också kunde använda oss mera av. I boken används begreppet för att beskriva omvårdnad och assistans till personer som av olika anledningar behöver stöd och hjälp i sin vardag. Omsorgsverksamheten har i uppdrag att arbeta aktivt med delaktighet och inflytande för den enskilde. Varje person ska få vara ”huvudperson” i sitt eget liv och ha rätt till fritid och kultur. I boenden och i dagliga verksamheter finns ofta både utrymme och intresse för sociala aktiviteter men, som man konstaterar, det är inte säkert att böcker och läsning är ett naturligt inslag. Biblioteket kan bidra till att övervinna hinder, till exempel genom att stötta omsorgspersonal som själva kan vara ovana läsare och tipsa dem om lämplig litteratur.

Ett annat ord som jag gillar mycket i projektrapporten är ”samverkan”, som helt enkelt handlar om att utträta något tillsammans. Här hävdas att samverkan inte är något olika aktörer kan välja att göra eller inte göra. Det är inte ett alternativ utan en förutsättning för att aktörerna överhuvudtaget ska kunna utföra sina åtaganden. Man frågar sig, att när biblioteken säger sig vara bibliotek för alla – är det verkligen möjligt att fullfölja utan samverkan? Och när omsorgens uppdrag är att ge god livskvalitet och stimulans åt sina brukare – är det verkligen möjligt utan samverkan?

Enligt författarna handlar samverkan om projekt mellan flera, sinsemellan formellt oberoende aktörer som inte har en gemensam ledning. Samverkan ska eftersträvas när varje organisation för sig inte kan åtgärda aktuella problem. Det gemensamma målet är att tillfredsställa kundens eller brukarens behov. För att projekten ska lyckas är det viktigt att de är konkreta, har klart avgränsbara målgrupper, en gemensam utgångspunkt och gemensamma referensramar. Genom samverkan lär man sig av varandras kompetenser och stödjer varandra.

I boken finns en användbar modell för ett alltmer intensivt gemensamt arbete (användbar också för samarbete med skola och dagvård), en trappa som går från samtalsnivå via samsyn, samförstånd och samarbete till strategisk samverkan. Författarna påpekar ändå att samarbete och samverkan på den högsta nivån inte alltid är eftersträvansvärt, det kan vara väldigt resurskrävande utan att innebära större effektivitet. Att lära känna möjliga samarbetspartners är däremot nästan alltid värdefullt och ju fler aktörer man har kunskap om, desto lättare är det att se möjliga samarbeten och prioritera.

Med de allt knappare resurserna för den kommunala servicen i Finland och med de begränsade personalresurser och därmed sakkunskap som finns att tillgå på svenska, kan jag inte anse annat än att samarbete och samverkan alltid är eftersträvansvärt för att uppnå en god och jämlik servicenivå. Den här boken, som är uppbyggd som en receptbok, ger många konkreta idéer och tips för samverkan över förvaltningsgränser. Man kan bläddra och läsa om mingelkväll, högläsning, taxonomi, handlingsplaner, högläsning, riktad information, musikcafé, filmklubb, temalådor, sinnesutställning, datorresa, parcykel och annat att samarbeta kring - för kultur och hälsa för alla. En god möjlighet att finna samarbetspartners för ett gemensamt mål erbjuder det finlandssvenska projektet *Inkludera Flera*, som handlar om både omsorg och samverkan och allas rätt till digital delaktighet.

Nationella biblioteksdagen 2014

Det Nya Biblioteket – slänga ut böckerna eller hålla dem kvar?

Onsdag 17.9.2014

Åbo stadsbibliotek,
Studion, Slottsgatan 2

Temat för den första nationella biblioteksdagen är utvecklingen av bestånden på biblioteken – med sikte på framtiden. Förändras bibliotekens uppdrag att bevara och tillhandahålla i och med att materialet, anskaffningsätten och verksamhetsförutsättningarna förändras? Hur förändras vårt arbete? Går vi mot ett Nytt Bibliotek, hur ser det ut och vad består det av?

Biblioteksdagen arrangeras av Regionförvaltningsverken i Västra och Inre Finland och Sydvästra Finland samt Åbo stadsbibliotek – Egentliga Finlands landskapsbibliotek i samarbete med Finlands svenska biblioteksörening och biblioteksnätverket Blanka. **Deltagandet är avgiftsfritt, men deltagarna svarar själva för resor, eventuell logi och lunchkostnader.** Landskapsbiblioteket bjuder på välkomst- och eftermiddagskaffe.

FSBF arrangerar sin årskonferens följande dag på samma plats samt program och middag på onsdag kväll. **Anmäl dig till ena eller båda dagsprogrammen samt kvällsprogrammet senast 1.9.2014 på samma anmälningsblankett: www.fsbfi.fi**

Välkommen!

Information om biblioteksdagens program ges av överinspektör Susanne Ahlroth, susanne.ahlroth@avi.fi, tfn 0295 018 762.

Program

- 9.30 **Välkomstkaffe**
- 10.00 **Biblioteksdagen öppnas**
Ulla-Maija Maunu, servicedirektör, Åbo stadsbibliotek – Egentliga-Finlands landskapsbibliotek och Marianne West-Ståhl, direktör, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland
- 10.15 **Aktuellt från Undervisnings- och kulturministeriet**
Hannu Sulin, kulturråd, Undervisnings- och kulturministeriet
- 10.45 **Minne och kulturarv – biblioteken som förmedlare och bevarare i framtiden**
Jessica Parland-von Essen, arkivchef, Brages Pressarkiv
- 11.15 **Konsortiet för de allmänna biblioteken**
E-aineistot yleistyvät kirjastoissa – yleisten kirjastojen konsortio auttaa hankinnassa
Aino Ketonen, informatiker, Helsingfors stadsbibliotek
Konsortion seuraava haaste: metatietoprosessin kehittäminen
Virva Nousiainen-Hiiri, kontorschef, Helsingfors stadsbibliotek
- 12.00 **Är meröppna bibliotek framtidens bibliotek? Erfarenheter från Hammarbacka bibliotek i Åbo**
Ulla-Maija Maunu, servicedirektör, Åbo stadsbibliotek – Egentliga-Finlands landskapsbibliotek
- 12.30 **Lunch** (på egen bekostnad)
- 13.30 **Dekonstruera, rekonstruera och utforska folkbiblioteken på nya vägar**
Peter Alsbjer, länsbibliotekarie, Länsbiblioteket i Örebro län
- 15.00 **Eftermiddagskaffe**
- 15.15 **Det Nya Finlandssvenska Biblioteket – bredd och djup eller efterfrågan?**
Paneldiskussion med Eva Costiander Huldén, ledande informationspecialist; Cecilia Eriksson, pedagogisk informatiker; Jessica Parland-von Essen, arkivchef; Peter Sandström, författare; Leif Storbjörk, biblioteksdirektör; Karolina Zilliacus, bibliotekschef.
Moderator: Maria Lassén-Seger, ledande informationspecialist.
- 16.30 **Avslutning**

VILGÖT STRÖMSHOLM

Mera år i ditt liv – mera liv i dina år – ... satsa på seniorer

Åbo stadsbibliotek 18.9.2014

FSBF:s årskonferens ordnas i år i samarbete med Regionförvaltningsverket, som ordnar en nationell biblioteksdag 17.9 på Åbo stadsbibliotek. Årskonferensen arrangeras torsdagen 18.9 på samma plats. Anmälan till båda eller endera dagen sker på samma anmälningsblankett.

Temat för årets konferens är seniorer. Den äldre befolkningen utgör en betydande, och växande, målgrupp för bibliotekens verksamhet, men vet vi vad dessa kunder vill ha och behöver? Hurdana tjänster finns redan idag för seniorer, och vad kan vi ännu bli bättre på? Dagen sparkas igång av teatermakare Bobo Lundén, övriga gäster är specialbibliotekarie Raisa Alameri, Birgitta Boucht och Ralf Friberg.

Onsdag kväll 17.9 klockan 18 ordnar FSBF kvällsprogram på Åbo Svenska Teater. Vi inleder med en rundvandring på teatern, därefter äter vi middag i Tiljan kl. 19.

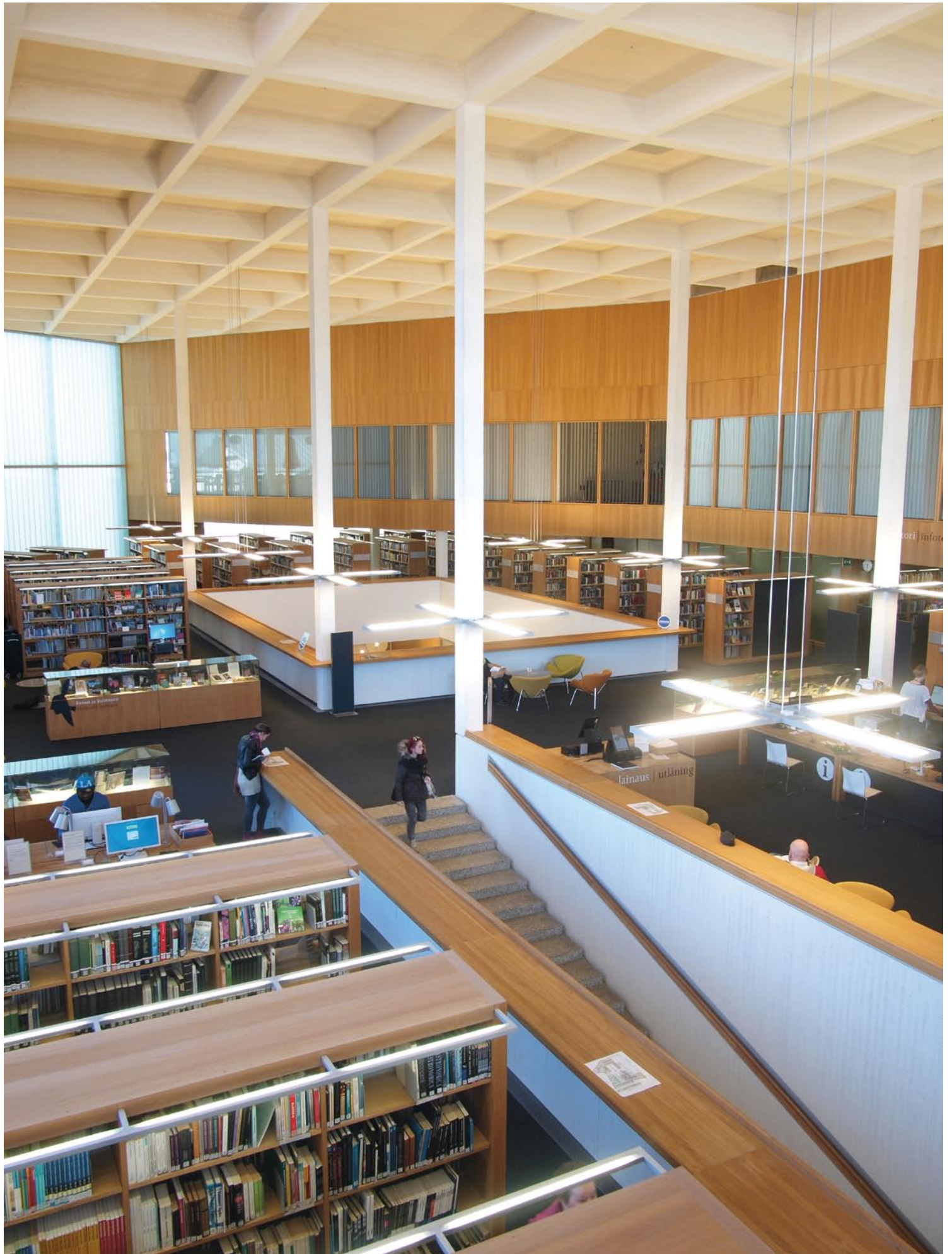
Program

- 9.00 Inledning och välkommen
- 9.15 Så ett frö av inspiration
dagens inspiratör, teatermakare **Bobo Lundén**
- 10.00 Årsmöte med kaffe
- 11.30 Hjärnan har inte bäst
före-datum
Dagens moderator: specialbibliotekarie **Raisa Alameri**
- 12.30 Lunch ute på stan

Seniorer med visioner:

- 13.30 Livslång kärlek,
biblioteket tur och retur
Birgitta Boucht
- 14.00 **Ralf Friberg**
- 14.30 Diskussion/sammanfattning
av dagen, kaffe

VILGOT STRÖMSHOLM

Årskonferensens PERSONLIGHETER

Ralf Friberg, född 1936 i Helsingfors, började sin karriär som journalist på Västra Nyland 1955 och har sedan dess skrivit i ett flertal finlandssvenska tidningar samt varit nyhetschef på Rundradion och chefredaktör för Iltalehti. Fribergs politiska karriär omfattar bl.a. arbete som riksdagsman, i Nordiska rådet, Svenska Finlands folkting,

försvarsministeriet och utrikesministeriet. Dessutom har han varit ambassadör i Aten och Köpenhamn. Han har också arbetat som översättare, både från finska till svenska och från danska och norska till finska, allt från facklitteratur till kriminalromaner. Numera är Friberg aktiv i kommunalpolitiken i Raseborgs stad.

VÄSTRA NYLAND

JOHAN TIBBELIN

Bobo Lundén är teaterregissör, pedagog och föreläsare verksam i Sverige och Finland. Han har bland annat gjort en bearbetning av Strindbergs Hemsöborna anpassad för Åbolands skärgård och är konstnärlig ledare för Raseborgs sommarteater 2013–2015, innan dess jobbade han som regissör vid samma teater. I Sverige verkar han bl.a. genom teatergruppen Teatermakarna.

MARIUKKA PELTONEN

Raisa Alameri är specialbibliotekarie på Hagalunds bibliotek i Esbo och har jobbat över 30 år inom biblioteksbranchen, mest med barn och ungdomar. I tre år har hon jobbat med sin certifierade lästherapiehund Börje och som konsult inom READ. Raisa har börjat intressera sig för hur man skall kunna ge råd och vägledning för seniorer och Slow-verksamhet på biblioteket.

På Raisas hemsida kan du hitta mera information om Börje och Pedagoggi (lukukoira.nettisivu.org).

CHARLOTTA BOUCHT

Birgitta Boucht är författare, skrivarhandledare och frilansjournalist med en bakgrund i 1970-talets kvinno- och fredsrörelse, vuxenutbildningsfrågor och alternativ bokutgivning. Hon har varit chefredaktör för tidskrifterna Fredsposten och Astra Nova och medverkat som kolumnist i finlandssvenska och rikssvenska tidskrifter. 2001 var hon med om att starta skrivarlinjen Litterärt skapande vid Centret för livslångt lärande vid Åbo Akademi. Hedersdoktor vid Åbo Akademi, FD h.c, 2008. Genremässigt rör hon sig på en bred skala från lyrik, skönlitterär prosa och självbiografiska texter till debattböcker och brevböcker. Pionjär inom LL-litteraturen med lättlästa böcker för personer med läshandikapp.

Årets konferenssekreterare

Jag heter Vilgot Strömsholm och bor i Åbo. Jag studerar sociologi med informationsvetenskap som långt biämne vid Åbo Akademi, och blir färdig politices kandidat i höst. Finlands svenska biblioteksforening är en ny bekantskap för mig, och jag ser fram emot att få arbeta för föreningen. Mina intressen är bland annat läsning (ofta i form av science fiction), fotografi och astronomi.

Jag har haft att göra med bibliotek genom

allmänt bokintresse och studier, men också via just science fictionen. Finska science fiction-hobbyorganisationer är i medeltal ganska litteraturfokuserade, och det är vanligt inom kretsarna att låna ut från, jobba vid och ordna evenemang i bibliotek. Bibliotekens science fiction-samlingar är ett ständigt talämne, och som man kanske kan vänta sig finns det alltid någon som saknar något favoritalster.

Nationella biblioteksdagen 17.9.2014 i Åbo

Finlands svenska biblioteksförnings rf årskonferens 18.9.2014 i Åbo

Namn: _____ Arbetsplats: _____

Adress: _____

E-post: _____ Telefon: _____

Faktureringsadress: _____

Deltar i Nationella biblioteksdagen, avgiftsfri   Deltar i årskonferensen

Deltagaravgift årskonferens

(anmälan senast 12.8)

- Medlem 50 €
 Icke-medlem 75 €
 Studerande/pensionär/arbetslös 25 €

Deltagaravgift årskonferens

(anmälan efter 12.8, senast 1.9)

- Medlem 75 €
 Icke-medlem 100 €
 Studerande/pensionär/arbetslös 50 €

Deltagaravgift: _____ €

Inkvartering på Sokos Hotel Hamburger Börs (inkl. frukost)

Ankomstdatum: _____ Jag vill dela rum med: _____

1 natt

- Enkelrum 89 €
 Dubbelrum/person 49,50 €

2 nätter

- Enkelrum 178 €
 Dubbelrum/person 99 €

Inkvartering på Birgittasystrarnas härbärke (inkl. frukost)

Ankomstdatum: _____

1 natt

- Enkelrum 45 €

2 nätter

- Enkelrum 90 €

Inkvartering: _____ €

Måltider och kvällsprogram

Pauskaffe ingår i deltagaravgiften. Lunch på egen bekostnad.

Specialdiet: _____

- Deltar i middagen på Åbo Svenska Teater (17.9) 30 €
 Deltar i guidningen på Åbo Svenska Teater (17.9) avgiftsfri

Middag: _____ €

Total summa att betala: _____ €

Anmäl dig gärna på nätet via vår blankett på: www.fsbfi.fi

E-post: fsbfkonferens@gmail.com

Telefon: 044 283 1060

Ring helst utanför kontorstid.

Skicka anmälningsblanketten till konferenssekreteraren:

Vilgot Strömsholm
Jägargränd 2 D 20
10650 Ekenäs

OBS: Ingen betalning i förskott.

FSBF skickar ut faktura när du anmält dig! Betalda avgifter återbetalas ej.

Välkommen till FSBF:s höstmöte

torsdag den 18 september 2014 kl 10:00
i stadsbiblioteket, Slottsgatan 2, Åbo.

Agenda och handlingar för mötet
publiceras på www.fsbfi.fi